

Afgørelser – Reg. nr.:

Fredningen vedrører:

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

Kendelser

Deklarationer

NATURKLAGENÆVNET >

Naturklagenævnets afgørelse

af 11. februar 1994

om fredning af Søbygaard - Vitsø Nor området
i Ærøskøbing kommune, Fyns amt.
(sag nr. 111/420-0001)

Fredningsnævnet for Fyns Amts sydlige Fredningskreds har ved kendelse af 1. juli 1992 fastsat fredningsbestemmelser for et ca. 226 ha stort areal, omfattende Søbygaard Voldsted og det tilstødende område samt det ligeledes tilstødende Vitsø Nor. Fredningsområdet omfatter helt eller delvis 55 ejendomme (løbenumre).

Fredningssagen blev rejst af Fyns Amt med det formål, at sikre de kulturhistoriske, landskabelige og naturhistoriske værdier i Søbygaard-Vitsø Nor området og at udvide offentlighedens ret til færdsel og ophold i området.

Fredningsnævnets kendelse er i medfør af naturfredningslovens § 25 (nu naturbeskyttelseslovens § 42) forelagt Overfredningsnævnet (nu Naturklagenævnet) til efterprøvelse og er tillige påklaget af 10 ejere, Dansk Ornitologisk Forening, Fyns Amt og Miljøministeriet ved Skov- og Naturstyrelsen.

Fredningsområdet.Kulturhistoriske interesser.

Søbygaard Voldsted omfatter det højtliggende, middelalderlige voldsted samt herregårdsanlægget Søbygård på Slotsbanken og Ladegårdsbanken.

Voldstedet indgik i forsvaret af riget mod venderne i 1100-tallet. Det ligger på en naturlig fremskudt bakke, der falder ned mod det dengang sejlbare Vitsø Nor. Fra voldstedet har man kunnet overvåge sejlladsen på

noret. Voldstedet er anlagt i samme periode som voldstedet "Ørkild" ved Svendborg og voldstedet "Magelund" ved Ørbæk.

Ca. 400 m nord for voldstedet ligger Vestermølle på en bakkekam, hvorfra der er udsigt i nordlig retning mod det Sydfynske Øhav og mod vest over Vitsø Nor.

Ladegårdsbanken og Slotsbanken, der består af to kunstige, stenomsatte banker, er opbygget i slutningen af 1500-tallet i en naturlig lavning umiddelbart øst for det middelalderlige voldsted. Lavningen har da været sø, mose og vandgrave, og bankerne har været indbyrdes forbundne med broer.

Vitsø Nor blev inddæmnet i slutningen af 1600-tallet og er dermed en af de ældste inddæmninger i Danmark.

Noret henligger nu som en opdyrket flade, der strækker sig mod nordvest ud til havdiget langs stranden. På arealerne nærmest diget har der i en vis udstrækning været foretaget ralgravning. Nær ved digets sydlige ende ligger Vitsø Mølle.

De arkæologiske interesser, der knytter sig til det afvandede Vitsø Nor - og specielt til de inderste dele af det ca. 2 km lange nor - er ganske omfattende. Det hænger sandsynligvis sammen med, at noret gennem hele oldtiden og frem til engang i 1600-tallet har udgjort Ærøs eneste vestvendte havn.

I 1972 blev der tinglyst fredningsbestemmelser vedrørende Søbygaard Voldsted. Fredningen er snævert afgrænset til fortidsminderne. Efter aftale med den tidligere ejer har Ærøskøbing Kommune foretaget visse plejeforanstaltninger og Fyns Amts Vejvæsen har etableret en mindre holdeplads ved landevejen nær voldstedet.

Der er gennemført bygningsfredning af Søbygaard ("Slottet"), Vestermølle og Vitsø Mølle.

Landskabelige og naturhistoriske interesser.

Umiddelbart øst for havdiget findes det tidligere veludviklede strandvoldssystem, der igennem en årrække har været genstand for intensiv råstofudnyttelse. Graveområdet fremstår nu som en mosaik af søer, rørsumpe, tidvis oversvømmede arealer og højereliggende partier.

På matr.nr. 117 t, Søby, i områdets nordvestlige del findes et godkendt oplag og sorteringsanlæg for grus og ral m.m.

Øst for det gravede område findes en egentlig strandeng, som længere mod øst afgrænses af markvejen gennem Vitsø Nor. Også norets sydvestlige hjørne er strandeng.

Langs den nordlige kant af Vitsø Nor ligger en række engområder, der enten benyttes til græsning eller høslet. Langs den sydlige del findes enkelte mindre enge og kun i Gydemade ses et større sammenhængende eng- og moseområde. Gydemade var indtil 1960'erne en særdeles vigtig botanisk lokalitet. Området blev herefter drænet, og de fleste af de sjældne planter forsvandt.

De uopdyrkede områder i Vitsø Nor er vigtige yngleområder for vandfugle. De afgræssede strandenge i den vestlige og nordlige del af området samt mindre engpartier i randområderne huser stadig det karakteristiske engfuglesamfund. I forbindelse med levende hegn og buskadser findes et bredt udsnit af de mere almindelige småfugle, og særligt i vinterhalvåret fouragerer mange rovfugle i området.

Hele området er beliggende i landzone. Det kystnære område af Vitsø Nor er som strandenge, søer og moser m.m. omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Det samme gælder visse af engarealerne langs norets nordlige og sydlige kant.

I Regionplan 1989 for Fyn er Søbygaardområdet og Vitsø Nor betegnet som særligt beskyttelsesområde. Det kystnære område af Vitsø Nor og engarealerne ved Gydemade er tillige fastlagt som biologiske beskyttelsesområder.

Området er ikke udpeget som graveområde for sand, grus og sten i regionplanen. De tidligere råstofindvindingstilladelser er udløbet den 25. september 1992.

Efter regionplantillæg 1989-2001 for Fyns Amt er skovrejsning uønsket i området, og skovtilplantning kræver derfor særlig tilladelse fra amtsrådet. Produktion af juletræer og pyntegrønt, læhegnsbeplantninger samt etablering af energiskov i kort omdrift betragtes dog ikke som skovtilplantning.

Klager og synspunkter for Naturklagenævnet.

Fyns Amt har påklaget fredningsnævnets kendelse med påstand om, at fredningen bør indeholde bestemmelser om mulighed for vandstandshævning i

Vitsø Nor, forbud mod gødskning af engarealerne og forbud mod fornyelse af markhegn i noret.

Amtet finder, at fredningen ikke bør være til hinder for, at der udføres naturgenopretningsprojekter, hvorved noret helt eller delvist bliver omdannet til en vandflade, eventuelt ved fjernelse af diget mod Lillebælt. En hævning af vandstanden og et ophør af gødskningen vil bevirke, at der vil ske en genindvandring af sjældnere plantearter, og at antallet af engfugle og rastende og ynglende vandfugle vil gå frem. Da Ærø er fattig på naturområder, bør man udnytte muligheden for at få et mere naturligt plante- og dyreliv inden for dele af fredningsområdet. Den omfattende udsætning af gråænder i området er uforenelig med beskyttelsen af områdets naturlige plante- og dyreliv, og fredningen bør derfor forbyde udsætning af ænder.

En opretholdelse af hegn i noret vil i høj grad forringe muligheden for at forestille sig, at noret har været et havområde, og amtet foreslår i stedet en ret for plejemyndigheden til at foretage fældning af trævegetationen, dog undtaget sommerhusejendommene matr.nr. 101 bz og 101 cc Søbygaard.

Amtet finder endvidere, at bebyggelserne på Lille Søbygård og Ny Søbygård bør medtages under fredningen, da disse bygninger spiller en central rolle for oplevelsen af miljøet i området.

Praktisk taget samtlige ejere i området og Langelands Museum har modsat sig en bestemmelse, der giver mulighed for, at noret helt eller delvist omdannes til en vandflade.

6 af de ankende ejere har foreslået, at det i forbudet mod yderligere afvanding præciseres, at der ikke må ændres på forholdene, som de er i dag. For så vidt angår engarealerne ønskes det endvidere præciseret, at pløjning kan ske med nogle års mellemrum. Endelig ønskes der mulighed for, at sprøjtning kan ske efter forudgående tilladelse.

Ejerne af ejendommene Lille Søbygård og Ny Søbygård har modsat sig, at disse ejendomme omfattes af fredningens restriktioner for ombygning og opførelse af nye bygninger.

Det er endvidere gjort gældende, at matr.nr. 101 an, 101 am og 101 ak Søbygaard samt matr. nr. 2 d og 44 a Leby har været dyrket regelmæssigt i de senere år, og at arealerne derfor med urette er angivet som kultuenge på kortbilaget til fredningskendelsen. Fyns Amt har hertil anført, at de pågældende arealer på registreringstidspunktet (27. juni 1989) havde karakter af kultuenge. Amtet kan dog ikke afvise, at arealerne inden for

de senere år af og til har været dyrkede, men finder ikke dette så afgørende, som den karakter arealerne vil kunne få.

Vester Møllegaard Højskole har påstået matr.nr. 5 c Søbygaard og det syd for tilstødende areal af matr.nr. 5 a Søbygaard udtaget af fredningen. Det anføres, at højskolens bygninger ikke var omfattet af fredningsforslaget, og at det på grund af stor tilgang af elever må anses for nærliggende på et tidspunkt at udvide skolens lokaler.

Miljøministeriet ved Skov- og Naturstyrelsen samt Dansk Ornitologisk Forening og Danmarks Naturfredningsforening støtter i det væsentlige amtets synspunkter. De to foreninger finder i øvrigt, at råstofvirksomheden på matr.nr. 117 t Søby er skæmmende og snarest bør bringes til ophør. Dansk Ornitologisk Forening har særligt anført, at en ulovligt anlagt skydebane på matr.nr. 101 bn Søbygaard, lige uden for havdiget, bør kræves nedlagt øjeblikkeligt, og arealet retableret.

Fyns Amt har hertil oplyst, at råstofindvindingen i området er ophørt den 25. september 1992 ved udløbet af de i henhold til råstofloven meddelte midlertidige indvindingstilladelser. Virksomheden på matr.nr. 117 t, der omfatter sortering og oplag af råstoffer, er derimod lovligt etableret uden tidsbegrænsning. Skydebanen anser amtet for ulovlig i forhold til planlovens landzonebestemmelser, og amtet finder det i overensstemmelse med fredningens intentioner, at banen afvikles.

Naturklagenævnets beslutninger.

I sagens behandling, herunder besigtigelse og offentligt møde, har deltaget 9 af Naturklagenævnets 11 medlemmer.

Naturklagenævnet skal enstemmigt udtale:

Det tiltrædes, at der gennemføres fredning efter naturbeskyttelseslovens kap. 6 til sikring af områdets kulturhistoriske, landskabelige og naturhistoriske værdier, herunder sikring af den frie udsigt over Vitsø Nor, og til forbedring af offentlighedens ret til at færdes i området.

Den afgrænsning af fredningsområdet, som fredningsnævnet har fastlagt, tiltrædes ligeledes.

Fredningen skal i første række sikre opretholdelsen af områdets nuværende værdier, og en egentlig vandstandshævning i noret vil kun kunne gennemføres på grundlag af en ny fredningsafgørelse. Det bemærkes i denne sammenhæng, at Naturklagenævnet anser de af Fyns Amt, med støtte fra Miljø-

ministeriet ved Skov- og Naturstyrelsen, Dansk Ornitologisk Forening og Danmarks Naturfredningsforening, fremførte synspunkter om vandstandshævning for helt utilstrækkelige som grundlag for en beslutning af så vidtrækkende karakter.

En fortsættelse af den hidtidige dyrkning og græsning af marker og enge i området er ikke i strid med fredningens primære sigte. Der fastsættes derfor ikke særligt forbud mod gødskning i engarealerne, og såvel sprøjtning med pesticider som jordbehandling i engarealerne skal kunne ske med amtets forudgående tilladelse. Derimod findes der - som foreslået af amtet - at burde fastsættes forbud mod at udsætte ænder i strandengområdets søer og moser m.v.

Forbudet mod yderligere afvanding i Vitsø Nor bør præciseres således, at det er arealernes nuværende tilstand, bortset fra området Gydemade, der sikres opretholdt.

De eksisterende hegn og trægrupper findes ikke at være hæmmende for det frie udsyn over noret. Hegnene kan derfor opretholdes.

Bebyggelsesforholdene på Vester Mølle Højskole, Lille Søbygård og Ny Søbygård må anses for så væsentlige for helhedsindtrykket af det fredede område, herunder for udsigtsforholdene, at disse ejendomme bør være omfattet af fredningen, og at fredningsnævnet sikres indseende med placering og udformning af ny bebyggelse og med ombygningsarbejder.

Efter naturbeskyttelseslovens § 26 er anlagte veje og befastede stier i det åbne land nu åbne for offentligheden for færdsel til fods og på cykel. Det bør imidlertid bestemmes i fredningen, at visse veje og stier ikke må nedlægges eller undergives forbud mod færdsel efter naturbeskyttelseslovens § 26, stk. 2.

Sorterings- og oplagsvirksomheden på matr. nr. 117 t Søby er lovligt eksisterende, og fredningen bør ikke hindre dens fortsættelse på stedet i det nuværende omfang.

Fyns Amt har oplyst, at skydebanen på matr.nr. 101 bn Søbygård er ulovlig i forhold til planlovens landzonebestemmelser, og Naturklagenævnet går ud fra, at amtet som landzonemyndighed foretager det fornødne med henblik på banens nedlæggelse. Der fastsættes derfor ikke særlige fredningsbestemmelser herom.

Fyns Amt har ikke kunnet afvise, at matr.nr. 101 an, 101 am og 101 ak Søbygaard samt matr. nr. 2 d og 44 a Leby er indgået i den almindelige

landbrugsmæssige omdrift. Ejernes påstand findes herefter at måtte tages til følge.

I øvrigt tiltræder Naturklagenævnet i det væsentlige de fredningsbestemmelser, som fredningsnævnet har fastsat.

Idet fredningsnævnets kendelse af 1. juli 1992 ophæves, fastsættes herefter følgende fredningsbestemmelser for det ca. 226 ha store område, som er vist på fredningskortet, der hører til Naturklagenævnets afgørelse, og som helt eller delvist omfatter de matrikelnumre, der er anført på vedhæftede fortegnelse:

§ 1. Fredningens formål.

Fredningen har til formål at sikre de kulturhistoriske, naturhistoriske og landskabelige værdier i Søbygård - Vitsø Nor området, herunder den frie udsigt over noret, samt at udvide offentlighedens ret til færdsel og ophold i området.

§ 2. Bevaring af området.

Fredningsområdet skal bevares i dets nuværende tilstand, medmindre en tilstandsændring er tilladt i de følgende bestemmelser eller tillades ved en dispensation efter § 11.

§ 3. Afvanding og vandstandshævning.

Området må ikke afvandes yderligere. Eksisterende dræn kan opretholdes og vedligeholdes. Hvor jordbunden har sat sig, kan dræn lægges dybere på betingelse af, at Fyns Amt på forhånd har udtalt, at det ikke vil bevirke en yderligere udtørring af jordbunden i forhold til den nuværende tilstand.

Vandstanden i engarealerne i Gydemade kan hæves ved indgreb i de eksisterende afvandingssystemer, såfremt det ikke medfører ændring af de bestående forhold i de omkringliggende arealer.

§ 4. Sprøjtning og jordbehandling.

Fredningen er ikke til hinder for, at de områder, der er vist på fredningskortet med signatur for kulturrenge, omlægges eller på anden måde jordbehandles, eller at de sprøjtes med pesticider, såfremt Fyns Amt på forhånd har godkendt dette.

§ 5. Arealernes drift i øvrigt.

Nyanlæg af skov, hegn, juletræs- og pyntegrøntkulturer samt plantning af enkelttræer og vildtremiser er ikke tilladt. Dette forbud gælder ikke for havearealer og heller ikke for sommerhusejendommen matr.nr. 101 bz og 101 cc Søbygård.

I de områder, der på fredningskortet er vist med signatur for arkæologisk interesseområde, må der - for at beskytte fundlagene - ikke foretages pløjning under 25 cm dybde. Fyns Amt har ret til at afmærke de arkæologiske interesseområder i terrænet.

Der må ikke udsættes ændrer i de områder, der på fredningskortet er vist med signatur for naturarealer.

§ 6. Bebyggelse og tekniske anlæg m.v.

I fredningsområdet må der ikke opføres ny bebyggelse, herunder skure, eller opstilles campingvogne. Der må heller ikke opføres tekniske anlæg i området, herunder fremføres luftledninger.

Forbudet mod ny bebyggelse gælder ikke for de arealer, der i dag hører under Vestermøllegård Højskole, Lille Søbygård og Ny Søbygård. For disse arealer skal dog beliggenhed og ydre fremtræden af ny bebyggelse samt om- og tilbygninger, herunder tagudskiftninger, af eksisterende bygninger dog forud godkendes af fredningsnævnet.

§ 7. Terrænændringer m.v.

Der må ikke foretages terrænændringer.

Der må således ikke udnyttes forekomster i jorden eller foretages afgravning, opfyldning eller planering. Den eksisterende anvendelse af matr. nr. 117 t Søby, kan på samme vilkår og i samme omfang som idag anvendes til oplægning af sten, grus og lignende materialer.

Fredningen er ikke til hinder for, at der kan foretages arkæologiske udgravninger på arealerne.

Fredningen er heller ikke til hinder for, at lavningen omkring Slotsbanken og Ladegårdsbanken føres tilbage til den oprindelige tilstand som sø, mose og vandfyldte grave.

§ 8. Offentlighedens adgang.

Den færdsels- og opholdsret, der tilkommer offentligheden i henhold til bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens kapitel 4, udvides således, at der skal være offentlig adgang til det på fredningskortet viste areal omfattende det middelalderlige voldsted.

Ejerne kan ikke nedlægge de stier og veje, som er vist på fredningskortet, og kan ikke benytte retten efter naturbeskyttelses-

lovens § 26, stk. 2 til at forbyde færdsel på disse stier og veje.

§ 9. Naturpleje.

Beføjelserne for Fyns Amt til at pleje det fredede område fremgår af de almindeligt gældende regler, for tiden Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 551 af 22. juni 1992.

Amtet har endvidere som plejemyndighed ret til at fælde træer, der gror op i markhegn, og som medfører forringelser af de udsigtsforhold, som ønskes bevaret.

Amtet har tillige ret til at foretage udtynding i bevoksningen ved Ladegårdsbanken og Slotsbanken og at pleje græsvegetationen på borgbanken ved slåning eller afgræsning med får.

Amtet har endvidere ret til at skabe så bekvemme adgangsforhold visse steder, at publikums slitage på Søbygård Voldsted begrænses. Etablering af trapper og andre faste anlæg skal dog forud godkendes af fredningsnævnet.

Amtet kan overtage driften af kulturenge og naturarealer, hvis driften opgives af ejeren, og har ret til at vedligeholde de stier og veje, som er vist på fredningskortet.

§ 10. Dispensation.

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra bestemmelserne i §§ 2-8, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål, jf. naturbeskyttelseslovens § 50.

På Naturklagenævnets vegne

Anne Birte Boeck

viceformand

FORTEGNELSE

over matrikelnumre der er omfattet af Natur-
klagenævnets afgørelse af 11. februar 1994.

Søbygård, matrikelnumrene: 1 a, 1 b, 1 c, 1 d, 1 e, 1 g, 1 h, 1 k, 1 l, 2 e, 3 a, 3 b, 3 i, 3 l, 4 b, 4 c, 5 a, 5 c, 5 f, 5 g, 9 a, 15 c, 31 d, 73 a, 77, 99 a, 100 a, 101 a, 101 aa, 101 ab, 101 ac, 101 ae, 101 ah, 101 ai, 101 ak, 101 al, 101 am, 101 an, 101 ar, 101 au, 101 ax, 101 ay, 101 aø, 101 b, 101 bb, 101 bd, 101 be, 101 bf, 101 bg, 101 bh, 101 bi, 101 bk, 101 bl, 101 bm, 101 bn, 101 bo, 101 br, 101 bs, 101 bt, 101 bu, 101 bv, 101 bx, 101 by, 101 bz, 101 bæ, 101 bø, 101 ca, 101 cb, 101 cc, 101 d, 101 e, 101 f, 101 g, 101 h, 101 l, 101 m, 101 p, 101 r, 101 t, 101 u, 101 v, 101 y, 101 z, 101 æ,

Søby, matrikelnumrene: 6 a, 75 i, 116 d, 116 e, 116 f, 116 g, 116 o, 116 p, 116 q, 117 a, 117 p, 117 r, 117 s, 117 t, 117 u, 117 v,

Leby, matrikelnumrene: 2 d, 6 e, 40 b, 44 a, 44 b, 44 e, 44 f, 44 g, 44 h, 44 i, 44 k, 45, 46.

Naturklagenævnets afgørelse
af 11. februar 1994
om erstatning i anledning af fredningen af
Søbygaard - Vitsø Nor området i Ærøskøbing kommune,
Fyns amt (sag nr. 111/420-0001)

Fredningsnævnet for Fyns Amts sydlige Fredningskreds har i en kendelse af 1. juli 1992 tilkendt erstatning i anledning af den samtidig besluttede fredning af Søbygaard - Vitsø Nor området på Ærø. Erstatning er tilkendt 46 ejere af arealer i fredningsområdet med ialt 220.400 kr. Kendelsen er i medfør af naturfredningslovens § 25 (nu naturbeskyttelseslovens § 42) forelagt Overfredningsnævnet (nu Naturklagenævnet) til efterprøvelse og er tillige påklaget af 9 ejere og af indehaveren af en rådighedsret. Endvidere har 2 ejere anmodet om berigtigelse af formentlige fejl i erstatningsudmålingen.

Fredningsnævnets afgørelse.

Fredningsnævnet har i kendelsen om erstatning ikke begrundet erstatningsfastsættelsen eller anført de kriterier eller takster, som er bragt i anvendelse. Kun for en enkelt ejers vedkommende er det anført, at en nærmere angivet del af den tilkendte erstatning modsvarer ejendommens værdiforringelse som følge af den ved fredningen besluttede udvidelse af offentlighedens adgangsret. Endvidere er særskilt anførte beløb betegnet som "erstatning for indskrænket brugsret fra fredningsforslagets bekendtgørelse den 8. september 1990 og til afsigelsen af nærværende kendelse", d.v.s. til 1. juli 1992.

Det fremgår imidlertid af en analyse af de tilkendte erstatningsbeløb sammenholdt med forskellige oplysninger i sagens akter, at fredningsnævnet har tilkendt de fleste private ejere, der har jord i fredningsområdet, erstatning med 500 kr. pr. ha, en enkelt ejer dog - uden særlig begrundelse herfor - med 1.000 kr. pr. ha, at der yderligere er tilkendt erstatning vedrørende arealer, der på fredningskortet har signatur for "naturareal" og "kultureng", og at den yderligere erstat-

ning vedrørende sådanne arealer er tilkendt med henholdsvis 1.000 kr. og 2.000 kr. pr. ha, dog for enkelte ejeres vedkommende med afvigelser, der ikke er ledsaget af særskilt begrundelse.

Påstande fremsat for Naturklagenævnet.

Ejerne af ejendommene under lb.nr. 1, 9, 25, 27, 34, 46 og 54 har v/Advokaterne i Det fynske Landbocenter påstået de tilkendte erstatningsbeløb forhøjet med henvisning til de rådighedsbegrænsninger, der følger af fredningsbestemmelserne. For ejendommene under lb.nr. 1 og 46 er særligt anført, at ombygning af eksisterende og opførelse af nye bygninger, selv i umiddelbar tilknytning til bestående, kræver tilladelse fra fredningsnævnet, og at dette forringer ejendommenes værdi som landbrugsejendomme.

Ejeren af ejendommen under lb.nr. 31 har uden nærmere begrundelse påstået den tilkendte erstatning på 8.650 kr. forhøjet.

Ejerne af ejendommene under lb.nr. 33 og lb.nr. 37 har påstået de tilkendte erstatningsbeløb på henholdsvis 10.350 kr. og 10.400 kr. forhøjet med henvisning til, at der findes store råstofforekomster på de pågældende arealer, og at fredningen forbyder råstofindvinding.

Max Christensen, der ikke er tilkendt erstatning af fredningsnævnet, har påstået sig tilkendt 40.000 kr. i erstatning under henvisning til, at han indtil den 25. september 1992 havde ret til at indvinde sten og grus på ejendommen matr.nr. 101 v Søbygård, Søby, under lb.nr. 16, og at alene fredningen har forhindret ham i fuldstændigt at opgrave det pågældende areal. Det er herved gjort gældende, at en 5-årig forlængelse af tilladelsen efter råstoffloven kunne forventes, hvis fredningen ikke var gennemført. Det påståede erstatningsbeløb er beregnet som mistet indtægt af 4.000 m³ sten og grus, som skønnes endnu at kunne indvindes på arealet.

Ejeren af ejendommen under lb.nr. 2 har gjort opmærksom på, at hans areal i fredningsområdet er på 1,6 ha og ikke de 1,1 ha, hvorpå fredningsnævnets erstatningstilkendelse hviler. Ejeren af ejendommen under lb.nr. 21 har gjort opmærksom på, at hans arealer i fredningsområdet er kulturreng, og at han derfor formentlig ved en fejl ikke er tilkendt erstatning på lige fod med de øvrige ejere af engarealer.

Naturklagenævnets beslutninger.

I sagens behandling har deltaget 9 af Naturklagenævnets 11 medlemmer. Naturklagenævnet skal enstemmigt udtale:

Naturklagenævnet har ved anden afgørelse af dags dato tiltrådt fredningen af området Søbygaard - Vitsø Nor med nogle ændringer af fredningsbestemmelserne. Indholdet af fredningen af området Søbygaard - Vitsø Nor er herefter lidet byrdefuld. Erstatningen for den af fredningen forårsagede nedgang i ejendommenes handelsværdi findes derfor i overensstemmelse med fast praksis at kunne fastsættes til 1.000 kr. pr. ha, dog kun 200 kr. pr. ha for arealer, som på fredningskortet har signatur for "naturareal", og dog mindst 1.000 kr. pr. ejendom (løbenummer). Det tiltrædes imidlertid, at enkelte ejere, der ikke har påklaget fredningsnævnets afgørelse, ikke er tilkendt erstatning.

Til de fremsatte klager fra ejere bemærkes:

Fredningsbestemmelserne om byggeri kan ikke antages at nedsætte værdien af ejendommene under lb.nr. 1 og 46 med et større beløb, end der følger af ovennævnte erstatningstilkendelse.

Det kan ikke antages, at Fyns Amtsråd ville meddele tilladelse efter råstofloven til råstofindvinding på arealerne under lb.nr. 16, 33 og 37, der i regionplanen ikke er udpeget som graveområder, og som i øvrigt er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 (tidligere naturfredningslovens § 43b) med forbud mod tilstandsændringer. Det er derfor ikke fredningen, som fremkalder en eventuel yderligere værdinøgning af disse ejendomme som følge af uudnyttede råstofforekomster.

Til klagen fra Max Christensen bemærkes, at såvel fredningsforslaget som fredningsnævnets kendelse udtrykkeligt har tilladt en fortsættelse af råstofindvindingen på matr.nr. 101 v Søbygård, Søby, inden for rammerne af den meddelte tilladelse efter råstofloven. Tilladelsen udløber den 25. september 1992. Af samme grunde som anført ovenfor findes der herefter ikke som følge af fredningen at være grundlag for at tilkende Max Christensen erstatning for mistet råstofindvinding.

Idet fredningsnævnets erstatningstilkendelser ophæves, fastsættes erstatningen efter naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 1, herefter således, idet fejlagtige arealangivelser m.v. i fredningsnævnets kendelse er berigtiget, og idet der er taget hensyn til stedfundne ejerskifter:

- Lb.nr. 1, matr.nr. 1b m.fl. Søbygård:
Peter Albertsen og Jørgen Albertsen til lige deling:
11,9 ha à 1000 kr. 11.900 kr.
- Lb.nr. 2, matr.nr. 101a1, 101an Søbygård:
Emmy B. Andersen og Kurt A. Andersen til lige deling:
1,66 ha à 1000 kr. 1.700 kr.
- Lb.nr. 3, matr.nr. 101bl, 101bæ Søbygård:
John Andersen
1,5 ha à 1000 kr. 1.500 kr.
- Lb.nr. 4, matr.nr. 101bx Søbygård:
Thomas J. Andersen
1,1 ha à 1000 kr. 1.100 kr.
- Lb.nr. 5, matr.nr. 1l Søbygård:
Den selvejende institution Søbygård
1,3 ha à 1000 kr. 1.300 kr.
- Lb.nr. 6, matr.nr. 101u Søbygård:
Anna Christensen
2,2 ha à 200 kr. 1.000 kr.
- Lb.nr. 7, matr.nr. 117t Søby:
Peder L. Christensen
2,4 ha à 200 kr. 1.000 kr.
- Lb.nr. 8, matr.nr. 101bm Søbygård:
Danske Møllers Venner
0,2 ha à 1000 kr. 1.000 kr.
- Lb.nr. 9, matr.nr. 5f m.fl. Søbygård:
Jens Eriksen
8,0 ha à 1000 kr. 8.000 kr.
- Lb.nr. 11, matr.nr. 101bh, 101by Søbygård:
Konkursboet efter Henning Lykke Kristensen
v/ adv. M. Nordenbæk
9,2 ha à 1000 kr. og
1,0 ha à 200 kr. 9.400 kr.
- Lb.nr. 12, matr.nr. 75i Søby og 101g Søbygård:
Klara Hansen og Jørgen Thomsen til lige deling:
3,5 ha à 1000 kr. 3.500 kr.
- Lb.nr. 13, matr.nr. 116d m.fl. Søby og 101r Søbygård:
Kurt Hansen
2,4 ha à 1000 kr. 2.400 kr.
- Lb.nr. 14, matr.nr. 101ay m.fl. Søbygård:
Margit C. Hansen
5,2 ha à 1000 kr. 5.200 kr.
- lb.nr. 15, matr.nr. 101e m.fl. Søbygård:
Kirsten Holgersen
1,2 ha à 1000 kr. 1.200 kr.
- Lb.nr. 16, matr.nr. 101f, 101y Søbygård:

	Knud-Erik Holm Pedersen	
	3,3 ha à 1000 kr. og	
	4,0 ha à 200 kr.	4.100 kr.
<u>Lb.nr. 17,</u>	matr.nr. 44k Leby og 101bu Søbygård:	
	Reimer Istfjord	
	0,5 ha à 1000 kr. og	
	2,4 ha à 200 kr.	1.000 kr.
<u>Lb.nr. 18,</u>	matr.nr. 101l Søbygård:	
	Curt Luntang-Jensen	
	3,6 ha à 1000 kr.	3.600 kr.
<u>Lb.nr. 19,</u>	matr.nr. 101br Søbygård:	
	Jens Hansen	
	3,9 ha à 1000 kr.	3.900 kr.
<u>Lb.nr. 20,</u>	matr.nr. 101ca m.fl. Søbygård:	
	Michael Jensen	
	2,1 ha à 1000 kr. og	
	0,4 ha à 200 kr.	2.200 kr.
<u>Lb.nr. 21,</u>	matr.nr. 101au Søbygård:	
	Aksel A. Jørgensen	
	2,3 ha à 1000 kr.	2.300 kr.
<u>Lb.nr. 23,</u>	matr.nr. 117r, 117s Søby:	
	Knud C. Knudsen	
	3,5 ha à 200 kr.	1.000 kr.
<u>Lb.nr. 24,</u>	matr.nr. 3b m.fl. Søbygård og 44e, 44f Leby:	
	Peder Knudsen	
	3,5 ha à 1000 kr.	3.500 kr.
<u>Lb.nr. 25,</u>	matr.nr. 1a, 101b Søbygård:	
	Peter C. Knudsen (som tidligere ejer) eller	
	Den selvejende institution Søbygaard (som ny ejer)	
	28,6 ha à 1000 kr.	28.600 kr.
<u>Lb.nr. 26,</u>	matr.nr. 101z, 101ar Søbygård:	
	Konkursboet efter Henning Lykke Kristensen	
	v/adv. M. Nordenbæk	
	3,2 ha à 1000 kr.	3.200 kr.
<u>Lb.nr. 27,</u>	matr.nr. 2e m.fl. Søbygård:	
	Svend Lauritsen	
	16,8 ha à 1000 kr.	16.800 kr.
<u>Lb.nr. 28,</u>	matr.nr. 77 Søbygård:	
	Niels Peter Lomholt	
	0,6 ha à 1000 kr.	1.000 kr.
<u>Lb.nr. 30,</u>	matr.nr. 2d m.fl. Leby:	
	Peder M. Pedersen	
	0,8 ha à 1000 kr. og	
	0,1 ha à 200 kr.	1.000 kr.
<u>Lb.nr. 31,</u>	matr.nr. 101p, 101be Søbygård og 45, 46 Søby:	

	Kjeld P. Madsen	
	5,7 ha à 1000 kr. og	
	1,7 ha à 200 kr.	6.100 kr.
<u>Lb.nr. 32,</u>	matr.nr. 5c Søbygård:	
	Helga Marie Nisse	
	0,4 ha à 1000 kr.	1.000 kr.
<u>Lb.nr. 33,</u>	matr.nr. 101bs Søbygård, 117u Søby:	
	Gert Anker Pedersen	
	6,9 ha à 200 kr.	1.400 kr.
<u>Lb.nr. 35,</u>	matr.nr. 1c m.fl. Søbygård:	
	Mads Thomsen Pedersen	
	4,2 ha à 1000 kr.	4.200 kr.
<u>Lb.nr. 36,</u>	matr.nr. 3a, 3i Søbygård:	
	Peder M. Pedersen	
	8,2 ha à 1000 kr.	8.200 kr.
<u>Lb.nr. 37,</u>	matr.nr. 117v Søby, 101t Søbygård:	
	Petua M. Pedersen	
	6,9 ha à 200 kr.	1.400 kr.
<u>Lb.nr. 38,</u>	matr.nr. 101ax Søbygård:	
	Bent D. Petersen	
	1,5 ha à 1000 kr.	1.500 kr.
<u>Lb.nr. 39,</u>	matr.nr. 101d Søbygård:	
	Knud E.H. Pedersen	
	1,9 ha à 1000 kr.	1.900 kr.
<u>Lb.nr. 40,</u>	matr.nr. 101ah, 101bf Søbygård:	
	Agnes Marie Rasmussen	
	2,3 ha à 1000 kr.	2.300 kr.
<u>Lb.nr. 41,</u>	matr.nr. 101bn Søbygård:	
	Anne Marie Rasmussen, John Dahl Vilsmark og	
	Jens Alexander Jensen til lige deling:	
	2,4 ha à 200 kr.	1.000 kr.
<u>Lb.nr. 42,</u>	matr.nr. 44b Leby:	
	Jens Kurt Rasmussen	
	0,1 ha à 1000 kr.	
	0,4 ha à 200 kr.	1.000 kr.
<u>Lb.nr. 43,</u>	matr.nr. 101y Søbygård:	
	Kristian M. Rasmussen	
	2,4 ha à 1000 kr.	2.400 kr.
<u>Lb.nr. 44,</u>	matr.nr. 101ac Søbygård:	
	Peder Karlo Rasmussen	
	2,3 ha à 1000 kr.	2.300 kr.
<u>Lb.nr. 45,</u>	matr.nr. 101a Søbygård:	
	Rene N. Rasmussen	
	2,7 ha à 1000 kr.	2.700 kr.
<u>Lb.nr. 46,</u>	matr.nr. 1g m.fl. Søbygård:	

Thomas S. Schmidt		
27,6 ha à 1000 kr.		27.600 kr.
<u>Lb.nr. 47</u> , matr.nr. 44g Leby:		
BRF Kredit A/S		
0,5 ha à 1000 kr.		1.000 kr.
<u>Lb.nr. 48</u> , matr.nr. 5g Søbygård:		
Søby Møllefond		
0,2 ha à 1000 kr.		1.000 kr.
<u>Lb.nr. 49</u> , matr.nr. 1k Søbygård:		
Søby Vandværk		
0,02 ha à 1000 kr.		1.000 kr.
<u>Lb.nr. 50</u> . matr.nr. 4b, 101bt Søbygård, 44h, 44i Leby:		
Marius Sørensen		
1,7 ha à 1000 kr. og		
2,0 ha à 200 kr.		2.100 kr.
<u>Lb.nr. 51</u> , matr.nr. 40b Leby:		
Esther Madsen		
0,5 ha à 1000 kr.		1.000 kr.
<u>Lb.nr. 52</u> , matr.nr. 101aa m.fl. Søbygård:		
Thomas H. Thomsen		
7,0 ha à 1000 kr.		7.000 kr.
<u>Lb.nr. 53</u> , matr.nr. 5a Søbygård:		
Vester Møllegård Højskole		
2,2 ha à 1000 kr.		2.200 kr.

De tilkendte erstatningsbeløb forrentes efter hovedreglen i naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 3, fra den 1. juli 1992 med en årlig rente svarende til den til enhver tid gældende diskonto.

I godtgørelse for sagkyndig bistand under sagens behandling for Naturklagenævnet tillægges der de ejere, som har været repræsenteret af Advokaterne i Det fynske Landbocenter, ialt 6.000 kr., der kan udbetales direkte til advokatfirmaet.

Af den samlede erstatning på 202.700 kr. excl. renter og tillagt omkostningsbeløb på 6.000 kr. udreder staten v/ Miljøministeriet 75 % og Fyns Amtskommune 25 %.

Naturklagenævnets afgørelse af erstatningsspørgsmålene (men ikke størrelsen af det tillagte omkostningsbeløb) kan efter naturbeskyttelseslovens § 45 påklages til Taksationskommissionen vedr. Naturfredning.

Klage kan kun iværksættes af de ejere og brugere, som har påklaget fredningsnævnets afgørelse af erstatningsspørgsmålet til Naturklagenævnet, eller for hvis vedkommende Naturklagenævnet har skærpet fredningsbestemmelserne eller nedsat erstatningen. Afgørelsen kan tillige påklages af Miljøministeriet og Fyns Amtsråd.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, Naturklagenævnets afgørelse er meddelt den klageberettigede. Klage skal indgives skriftligt til Naturklagenævnet, der videresender klagen til taksationskommissionen.

På Naturklagenævnets vegne

Anne Birte Boeck
Anne Birte Boeck
viceformand

FREDNINGSNÆVNET >

Kendelse

om

fredning af Søbygaard - Vitsø Nor området

Ministeriet, j. nr. 11
12/17-0018
- 17 311's eng.
st. nr. 11

År 1992, den 1. juli, afsagdes i

Frs. 193/1990:

K E N D E L S E

om

fredning af Søbygaard - Vitsø Nor området.

Ved skrivelse af 17. juli 1990 har Fyns Amt rejst sag om fredning af Søbygaard Voldsted og det tilstødende område samt det ligeledes tilstødende Vitsø Nor.

Voldstedet er anlagt i samme periode som voldstedet "Ørkild" ved Svendborg og voldstedet "Magelund" ved Ørbæk og indgik i forsvaret

af riget mod venderne.

Vitsø Nor er en af de ældste inddæmninger i Danmark foretaget længe før den udbredte landindvinding, som fandt sted i årene efter 1864.

Sagens behandling.

Forud for sagens rejsning for fredningsnævnet havde Fyns Amt afholdt møde om forslaget på Søby Kro med de berørte samt med interesserede myndigheder den 24. januar og 27. februar 1989 samt den 24. april 1990. Den 8., 9. og 12. september 1990 bekendtgjorde fredningsnævnet i Statstidende, Fyns Amts Avis, Morgenposten og Ærø Ugeavis i medfør af naturfredningslovens § 15, stk. 1, at have modtaget sagen. Samtidig blev opmærksomheden henledt på forbudet i naturfredningslovens § 16, stk. 1, mod at foretage noget, der strider mod fredningsbestemmelserne i forslaget, og lodsejerne fik direkte meddelelse herom.

Den 27. februar 1991 afholdt fredningsnævnet møde i henhold til naturfredningslovens § 17. Mødet begyndte på voldstedet, hvor forstkandidat Poul Damgaard, Fyns Amt, på forslagsstillernes vegne redegjorde for baggrunden for forslaget, hvorpå området blev besigtiget. Kl. 13 samme dag fortsattes mødet på Søby Kro, hvor der var mulighed for lodsejerne og andre interesserede for at stille spørgsmål og fremkomme med bemærkninger til forslaget.

Fredningsnævnet har derefter uden deltagelse af andre den 10. april 1991 gennemgået området.

Fredningen omfatter:

- a. Arealerne nordøst for landevejen ved Søbygaard Voldsted, Vestermølle, Ladegårdsbanken, Slotsbanken samt tilgrænsende arealer, i alt ca. 44 ha.

- b. Arealerne mellem landevejen og Vitsø Nor, i alt ca. 22 ha.

c. Vitsø Nor og Gydemade, i alt ca. 160 ha.

De endelige fredning omfatter således i alt ca. 226 ha, jfr. omstående kortbilag.

Beskrivelse af området.

Søbygaard Voldsted omfatter det højtliggende, middelalderlige voldsted samt herregårdsanlægget på Slotsbanken og Ladegårdsbanken.

Det middelalderlige voldsted ligger på en naturlig fremskudt bakke, der falder ned mod det dengang sejlbare Vitsø Nor. Fra voldstedet har man kunnet overvåge sejladsen på Noret, der blev inddæmmet omkring slutningen af 1600-tallet. Ca. 400 m nord for voldstedet ligger Vestermølle på en bakkekam, hvorfra der er udsigt i nordlig retning mod Det Sydfynske Øhav og mod vest over Vitsø Nor.

Vitsø Nor henligger nu som en opdyrket flade, der strækker sig mod nordvest ud til dæmningen langs stranden. På arealerne nærmest dæmningen har der i en vis udstrækning været foretaget ralggravning. Nær dæmningen ligger Vitsø Mølle, der ejes af foreningen "Danske Møllers Venner".

Ladegårdsbanken og Slotsbanken er i slutningen af 1500-tallet opbygget i en naturlig lavning, øst for det middelalderlige voldsted. Lavningen har da været sø, mose og vandgrave, der har været en del af forsvarsværket.

Områdets kulturhistorie.

De kulturhistoriske interesser, der knytter sig til det afvandede Vitsø Nor - og specielt til de inderste dele af det ca. 2 km lange nor - er ganske omfattende. Dette hænger sandsynligvis sammen med, at noret gennem hele oldtiden og frem til engang i 1600-

tallet har udgjort Ærøs eneste vestvendte naturhavn.

Dette forhold er tidligt blevet udnyttet. Arkæologiske undersøgelser foretaget af Langelands Museum i 1976-1979 på bredden af Vitsø Nor kun 300 m sydvest for det middelalderlige Søbygaard Voldsted har dokumenteret, at der over et større område findes velbevarede, fortidige bebyggelseslevn fra flere forskellige perioder. Ældst er rester af en yngre stenalderbebyggelse, der omkring 3.200 f.Kr. har efterladt redskaber og affaldsgruber såvel på Bromade som norbredden nord herfor.

I sidstnævnte område og videre mod nord og nordvest ind på Ny Søbygårds jorder er der fundet spor af en bebyggelse fra yngre bronzealder, ca. 700 f.Kr. Denne bosættelse er omkring Kristi fødsel, efter en længere periode, hvor området synes at have været udlagt som dyrket mark, blevet afløst af en meget stor og fundrig jernalderboplads. Serien sluttet af en ligeledes ganske omfangsrig bebyggelse fra middelalderens første århundrede.

Ud over et antal prøvefelter er der kun afdækket mindre flader i de ovennævnte områder. Der er således fortsat betydelige arkæologiske interesser knyttet til disse arealer.

Den (tidlige) middelalderlige bebyggelse ved Vitsø Nor viser i fundstoffet et vist bymæssigt præg og kan med rimelighed opfattes som Ærøs første tilløb til en egentlig by, muligvis det sagnomspundne "Wysby (Visby) på Erre", der er nævnt i 1398. Undersøgelser gennemført af Nationalmuseet i 1961 og af Langelands Museum i 1983 på det nærliggende voldsted har netop dokumenteret, at dette borganlægs benyttelsestid (fra ca. 1100 til sidste del af 1200tallet) falder smukt sammen med blomstringstiden for den lille bydannelse eller ladeplads neden for borgen.

Mens borgen ved Søby blev opgivet sidst i 1200-årene, tyder en del oppløjet materiale fra ladepladsområdet på, at der fortsat har været aktiviteter på norbredden helt frem til Vitsø Nors lukning en gang i 1600-tallet.

Omkring 1580 lod Frederik II's yngre broder, hertug Hans d. Yngre, opføre det endnu eksisterende herregårdsanlæg på to kunstige, stenomsatte banker i lavningen umiddelbart øst for voldstedet. Ved opstemning af et bækløb blev bankerne omgivet med vand. Indbyrdes og med land forbandtes de af broer.

I dag er Søbygaard det eneste bevarede herregårdsanlæg på Ærø. Jordtilliggendet er i århundredernes løb blevet stærkt reduceret, men såvel avlsgården som i hovedbygningen findes endnu væsentlige rester af hertugens 400 år gamle bygninger. Selvom hele anlægget er meget præget af forfald, kan der ikke herske tvivl om, at det i allerhøjeste grad er bevaringsværdigt, og det vil være i overensstemmelse med fredningens formål, at der sker en renovering af bebyggelsen på Slotsbanken og Ladegårdsbanken, og at dele af bebyggelsen inddrages til udstillings- og museumsformål.

Biologiske interesser.

Planter.

Det tidligere vandfyldte Vitsø Nor er i dag helt afvandet, og store dele er enten opdyrket eller stærkt præget af råstofudnyttelse. Vitsø Nor rummer dog stadig botanisk interessante områder.

Umiddelbart øst for diget findes det tidligere så veludviklede strandvoldssystem, der igennem en årrække har været genstand for en intensiv råstofudnyttelse.

Graveområdet fremstår nu som en mosaik af søer, rørsumpe, tidvis oversvømmede arealer og højereliggende partier. Søerne er rentvandede og har en undervandsvegetation med bl.a. Børstebladet Vandaks og Tornløs Hornblad. Rørsumpen domineres af især Tagrør og Strand-Kogleaks og har stedvis forekomst af Blågrøn Kogleaks. De tidvis oversvømmede arealer domineres af Kryb-Hvene og Harril og med indslag af bl.a. Maj-Gøgeurt, Dværg-Star og Liden Tusindgylden. På de højereliggende arealer er især Draphavre dominerende, men også Hedelyng findes stedvis i stor mængde.

Øst for det gravede område findes en egentlig strandeng, som afgrænses mod øst af markvejen gennem Vitsø Nor. Dele af strandengen afgræsses, og vegetationen domineres af kryb-Hvene og Harril og lokalt af Strand-Svingel og Fløjlsgræs. Der er desuden forekomst af Samel, Drue-Gåsefod og Stivhåret Ranunkel, der alle angives som sjældne i Danmark. Også Vitsø Nors sydvestlige hjørne udgøres af en strandeng. Denne er meget fugtig og domineres af kryb-Hvene, Harril og Strand-Kogleaks.

Langs den nordlige kant af Vitsø Nor ligger en række engområder, der enten benyttes til afgræsning eller høslæt. Vegetationen på disse enge bærer præg af gødskning og udgøres for en stor del af kulturgræsset, men enkelte steder ses en meget artsrig flora med forekomst af bl.a. Maj-Gøgeurt, Børste-Kogleaks og Fladtrykt Kogleaks.

Langs sydenden af Vitsø Nor findes enkelte mindre enge og kun i Gydemade ses et større sammenhængende eng- og moseområde.

Gydemade var indtil midten af 1960-erne en særdeles vigtig botanisk lokalitet, idet området var voksested for den meget sjældne orkide Mygblomst samt en række øvrige sjældnere arter. Gydemade blev herefter drænet, og de fleste af de sjældne planter forsvandt. I dag er der dog stadig en rest af dette såkaldte ekstremrigkær med forekomst af bl.a. Maj-Gøgeurt og Buttblomstret Siv.

Det må antages, at de opdyrkede arealer samt de gødskede og afvandede enge tidligere har indeholdt en vegetation, der mindede om vegetationen i Gydemade før afvandingen. En hævning af vandstanden kombineret med græsning/slåning samt friholdelse af arealerne for gødskning og sprøjtning vil givetvis kunne genskabe en sådan vegetation og skabe mulighed for indvandring af sjældnere plantearter.

Fugle.

De uopdyrkede områder i Vitsø Nor er vigtige yngleområder for vandfugle.

I de vandfyldte ralgrave er der rørsumpsbræmmer, og her yngler Lille Lappedykker (1 par) og Grågås (1 par) som det eneste sted på Ærø ved siden af Gråsten Nor. Desuden yngler Gråand, Skeand, Gravand, Knopsvane, Blishøne, Vandrikse med enkelte par, Stormmåge med 20-50 par og Hættemåge med omkring 10 par.

De afgræssede strandenge i den vestlige og nordlige del af området samt mindre engpartier i randområderne huser stadig det karakteristiske engfuglesamfund. Vibe og Rødben yngler med 5-10 par, Strandskade 3-4 par, Bekkasin få par, Engpiber 5-10 par og Gul Vipstjert, som nu er sjælden i Fyns Amt, med 1 par.

I forbindelse med levende hegn og buskadser findes et bredt udsnit af de mere almindelige småfugle, og særligt i vinterhalvåret fouragerer mange rovfugle i området.

Planlægningsmæssige forhold.

I 1972 blev der tinglyst fredningsbestemmelser vedrørende Søbygaard Voldsted. Fredningen er snævert afgrænset til fortidsminderne og giver ikke hjemmel til gennemførelse af landskabspleje. Efter aftale med ejeren har Ærøskøbing kommune foretaget visse plejeforanstaltninger vedrørende det middelalderlige voldsted. Fyns Amts Vejvæsen har etableret en mindre holdeplads ved landevejen nær voldstedet.

Der er gennemført bygningsfredning af "Slottet", Vestermølle og Vitsø Mølle.

I Regionplan 85 er Søbygaard-området og Vitsø Nor medtaget som landskabeligt beskyttelsesområde. Det kystnære område af Vitsø Nor og engarealerne ved Gydemade er tillige fastlagt som biologisk beskyttelsesområde.

I fredningsplanens handlingsprogram er Søbygaard Voldsted og Vitsø Nor medtaget med henblik på fredning, hvorved man skal søge at bevare den landskabelige og kulturhistoriske helhed samt give adgang til gennemførelse af pleje, naturgenopretning og etablering af offentlig adgang til arealerne.

Fredningsforslagets begrundelse.

Den landskabelige sammenhæng mellem havet, Vitsø Nor og det middelalderlige voldsted skal fastholdes. De biologiske værdier i Vitsø Nor skal sikres og udbygges.

Der skal sikres offentlig adgang til dele af området.

Der skal sikres mulighed for gennemførelse af den nødvendige landskabspleje, dels for at modvirke problemerne i forbindelse med publikumslitage på Søbygaard Voldsted, dels i form af udtynning i bevoksningen.

De arkæologiske/kulturhistoriske interesser, der er knyttet til arealerne langs de inderste dele af Vitsø Nor med bebyggelseslevn fra forskellige perioder, skal beskyttes.

Fredningens bestemmelser.

§ 1. Formål.

Sikring af de kulturhistoriske, landskabelige og naturhistoriske værdier i Søbygaard-Vitsø Nor området, og

at udvide offentlighedens ret til færdsel og ophold i området.

§ 2. Arealernes drift.

Nyanlæg af skov, hegn, juletræs- og pyntegrønt/kulturer, plantning af enkelttræer samt vildtremiser er ikke tilladt. Nyplantning kan dog finde sted på sommerhusejendommen matr. nre. 101 bz og 101 cc Søbygård, Søby, samt på havearealer.

Der må ikke foretages yderligere afvanding af arealerne i Vitsø Nor.

Kulturengarealerne og naturarealerne, som er vist på kortet, skal bevares som sådan. Kulturengarealerne skal drives med græsning eller slæt og må ikke sprøjtes med pesticider, omlægges eller på anden måde jordbehandles, dog må jordbehandling foretages med plejemyndighedens forudgående tilladelse.

Vandstanden for engarealerne i Gydemade kan hæves ved at gribe ind i de eksisterende afvandingssystemer, dog således at det ikke medfører ændring af de bestående forhold i de omkringliggende arealer.

Der må ikke foretages indvinding af råstoffer eller ændring af terrænformerne ved afgravning eller opfyldning. Den igangværende råstofindvinding på matr. nr. 101 v Søbygård, Søby, kan fortsætte indenfor rammerne af den meddelte tilladelse i henhold til råstofloven. Det tillades, at matr. nr. 117 t Søby by, Søby, fortsat anvendes til oplægning af sten, grus og lignende byggematerialer.

Der må inden for det arkæologiske interesseområde langs bredden af Vitsø Nor ikke foretages dybdepløjning, hvor-

ved forstås pløjning under 25 cm's dybde.

§ 3 Landskabspleje.

De bestående hegn og trægrupper bør bevares. Plejemyndigheden har dog ret til at fælde træer, der gror op på udyrkede arealer og i markhegn, og som medfører forringelser af de udsigtsforhold, som ønskes bevaret. Den har endvidere ret til at foretage udtynding i bevoksningen ved Ladegårdsbanken og Slotsbanken.

Plejemyndigheden kan overtage driften af kulturrenge og naturarealer, hvis driften opgives af ejeren. Plejemyndigheden er berettiget til at indgå aftale med trediemand om sådanne arealers fremtidige drift.

Plejemyndigheden har ret til at foretage pleje af græsvegetationen på borgbanken ved slåning eller afgræsning med får og har ret til at skabe så bekvemme adgangsforhold visse steder, at publikums slitage på Søbygaard Voldsted begrænses. Etablering af trapper og af andre faste anlæg skal dog forud godkendes af fredningsnævnet.

§ 4. Bebyggelse.

Der må ikke ske yderligere bebyggelse indenfor det fredede område. Ombygning af eksisterende bebyggelser samt opførelse af bygninger i umiddelbar tilknytning til allerede bestående bygninger kan tillades af fredningsnævnet på grundlag af forud forelagte tegninger og planer.

Fredningsnævnet kan betinge en tilladelse af, at bygningerne gives en ydre fremtræden eller placering, der harmonerer med områdets karakter.

§ 5. Tekniske anlæg.

Der må ikke opføres tekniske anlæg i området, herunder fremføring af ledningsanlæg som luftledninger.

§ 6. Offentlighedens adgang.

Den ret, offentligheden har til færdsel og ophold på strandbredder, i skov og på udyrkede arealer efter bestemmelserne i lov om naturbeskyttelse, udvides, således at der skal være offentlig adgang på det på kortbilaget viste areal omfattende det middelalderlige voldsted samt adgang til færdsel til fods og på cykel ad de på kortbilaget viste veje og stier.

Offentlighedens adgang medfører ikke pligt for lodsejerne til forøget vedligeholdelse.

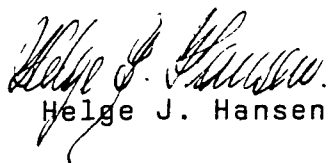
§ 7. Forskellige bestemmelser.

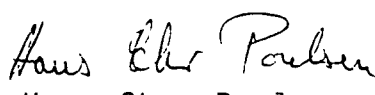
Fredningen skal ikke være til hinder for, at der kan foretages arkæologiske udgravninger på arealerne.

Fredningen skal ikke være til hinder for, at lavningen omkring Slotsbanken og Ladegårdsbanken føres tilbage til den oprindelige tilstand som sø, mose og vandfyldte grave.

§ 8. Erstatning.

Der henvises til en i dag afsagt særskilt kendelse herom.

Helge J. Hansen

Hans Chr. Poulsen
formand

Hans Larsen

År 1992, den 1. juli, afsagdes i

Frs. 193/1990:

K E N D E L S E

om

fredning af Søbygaard - Vitsø Nor området.

(Erstatninger)

Der er i dag afsagt kendelse om fredning af ovenanførte område. I medfør af naturfredningslovens § 19, stk. 1, fastsættes følgende erstatninger, idet det bemærkes,

Miljøministeriet, J. nr. SIN

12-17-008
- 17 JUL 1992

17
- kt. nr. 1,

at kolonne A vedrører erstatning for indskrænket brugsret fra fredningsforslagets bekendtgørelse den 8. september 1990 og til afsigelsen af nærværende kendelse,

at kolonne B vedrører erstatning for naturarealer, og

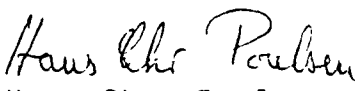
at kolonne C vedrører erstatning for kulturarealer.

	<u>Hektar</u>	<u>A</u>	<u>B</u>	<u>C</u>	<u>I alt:</u>
1. Peter og Jørgen Albertsen	11,9	6.000 kr.			6.000 kr.
2. Emmy B. Andersen og Kurt A. Andersen	1,1	550 -		2.200 kr.	2.750 -
3. John Andersen	1,5	750 -		1.600 -	2.350 -
4. Thomas J. Andersen	1,1	550 -			550 -
5. Den selvejende institution Søbygaard	1,3	650 -			650 -
6. Jens Christensen	2,2	1.100 -	2.200 kr.		3.300 -
7. Peter L. Christensen	2,4	1.200 -	2.400 -		3.600 -
9. Jens Eriksen	8,0	4.000 -		8.200 -	12.200 -
11. Henning Lykke Christensen	5,7	2.850 -			2.850 -
12. Klara Hansen og Jørgen Thomsen	3,5	1.750 -		7.000 -	8.750 -
13. Alb. Kurt Hansen	2,4	1.200 -		4.800 -	6.000 -
14. Margit C. Hansen	5,2	2.600 -		8.600 -	11.200 -
15. Kirsten Holgersen	1,2	600 -		200 -	800 -
16. Jørgen Peder Horne	7,3	3.650 -	4.000 -	1.600 -	9.250 -
17. Reimer Istfjord	2,9	1.450 -	4.800 -	1.000 -	7.250 -
18. Curt Luntang-Jensen	3,6	1.800 -			1.800 -
19. Jens Hansen	3,9	1.950 -			1.950 -
20. Michael Jensen	2,5	1.250 -	400 -		1.650 -
21. Aksel A. Jørgensen	2,3	1.150 -			1.150 -
23. Knud C. Knudsen	3,5	1.750 -	3.500 -		5.250 -
24. Peder Knudsen	3,5	3.500 -		1.800 -	5.300 -
25. Peter C. Knudsen	28,6	14.300 -	3.000 -	*	17.300 -
26. Henning L. Kristensen	3,2	1.600 -		1.400 -	3.000 -

27. Svend Lauritsen	16,8	8.400 -		12.000 -	20.400 -
28. Niels Peter Lomholt	0,6	300 -			300 -
30. Peder Marius Pedersen	0,9	450 -	100 -	600 -	1.150 -
31. Henning Lykke Christensen	11,9	5.950 -	2.700 -		8.650 -
33. Gert Anker Pedersen	6,9	3.450 -	6.900 -		10.350 -
35. Mads Thomsen Pedersen	4,2	2.100 -		3.600 -	5.700 -
36. Peder M. Pedersen	8,2	4.100 -			4.100 -
37. Petua M. Pedersen	6,9	3.450 -	6.950 -		10.400 -
38. Bent D. Petersen	1,5	750 -		3.000 -	3.750 -
39. Knud Erik Holm Pedersen	1,9	950 -		3.800 -	4.750 -
40. Agnes Marie Rasmussen	2,3	1.150 -			1.150 -
41. Anne Marie Rasmussen	2,4	1.200 -	2.400 -		3.600 -
42. Jens Kurt Rasmussen	0,5	250 -	400 -	200 -	850 -
43. Kristian M. Rasmussen	2,4	1.200 -			1.200 -
44. Peder Karlo Rasmussen	2,3	1.150 -			1.150 -
45. Rene N. Rasmussen	2,7	1.350 -			1.350 -
46. Thomas S. Schmidt	27,6	13.800 -			13.800 -
47. Torben Schultz	0,5	250 -		1.000 -	1.250 -
50. Marius Sørensen	3,7	1.850 -	1.000 -	3.000 -	5.850 -
51. Hans Jensen Thomsen	0,5	250 -		1.000 -	1.250 -
52. Thomas J. Thomsen	7,0	3.500 -			3.500 -
53. Vester Møllegård Højskole	2,2	1.100 -			<u>1.100 -</u>
					<u>220.500 kr.</u>

* Beløbet udgør værdiforringelse i anledning af den udvidede offentlige adgang.

Helge J. Hansen

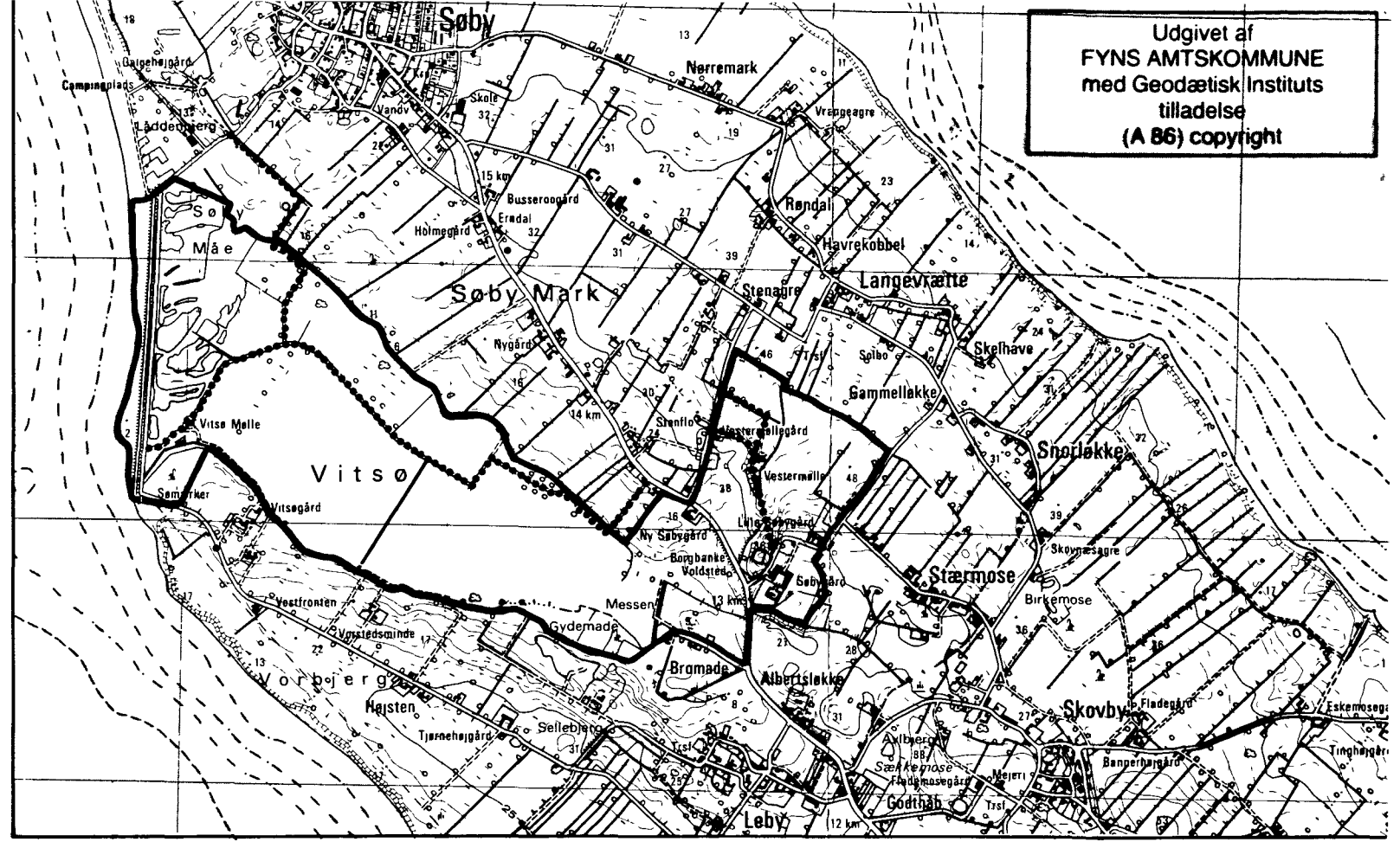

Hans Chr. Poulsen
formand

Hans Larsen

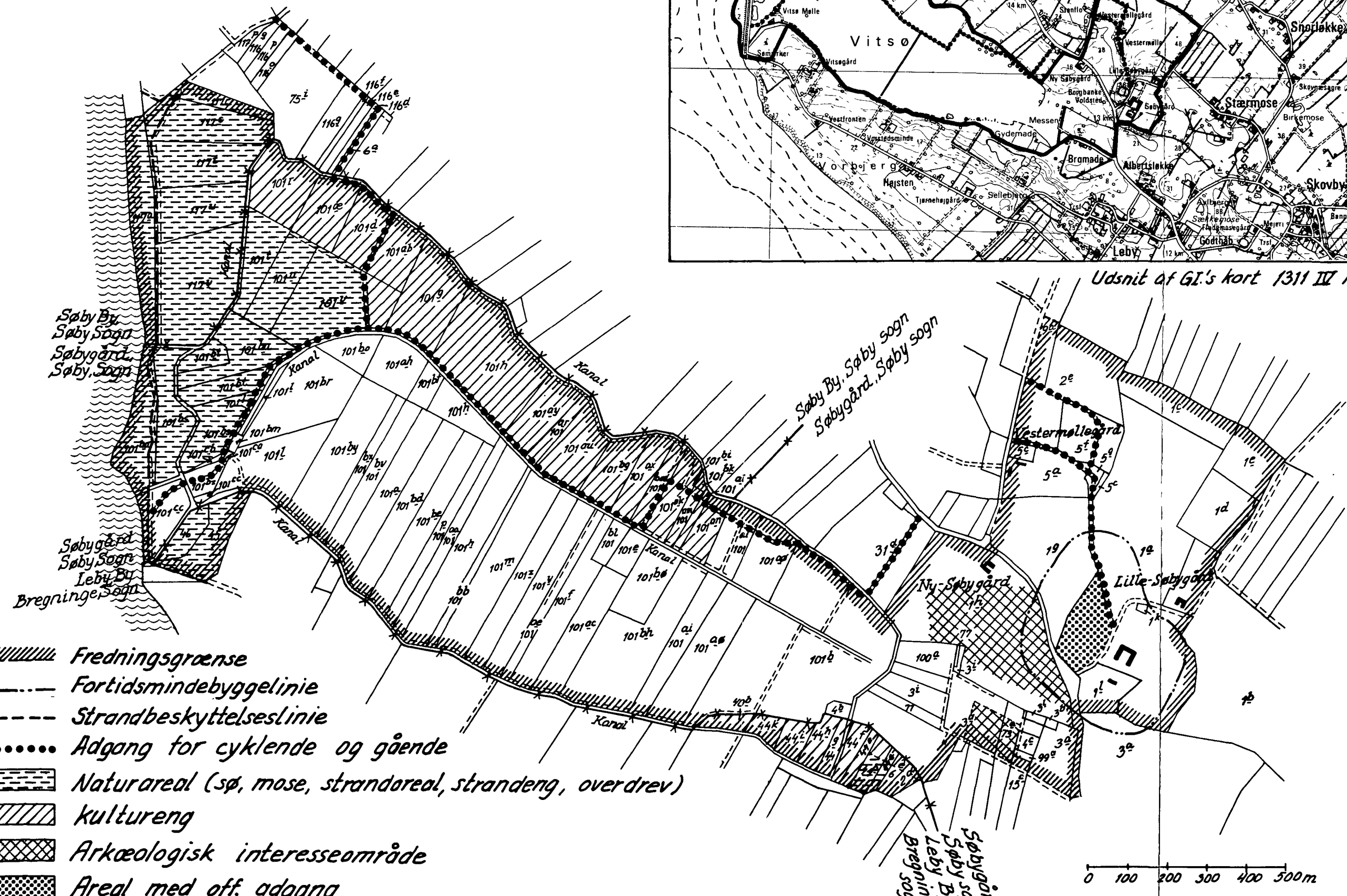
KORT>

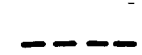

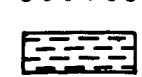

Søbygård og Vitsø Nor
 Del af Søbygård, Søby, Søby by, Søby
 og Leby by, Bregninge
 Ærøskøbing Kommune, Fyns Amt
 Udarbejdet i maj 1990 af Fyns Amt, rev. juni 91
 Plan 1

Udgivet af
 FYNs AMTSKOMMUNE
 med Geodætisk Instituts
 tilladelse
 (A 86) copyright

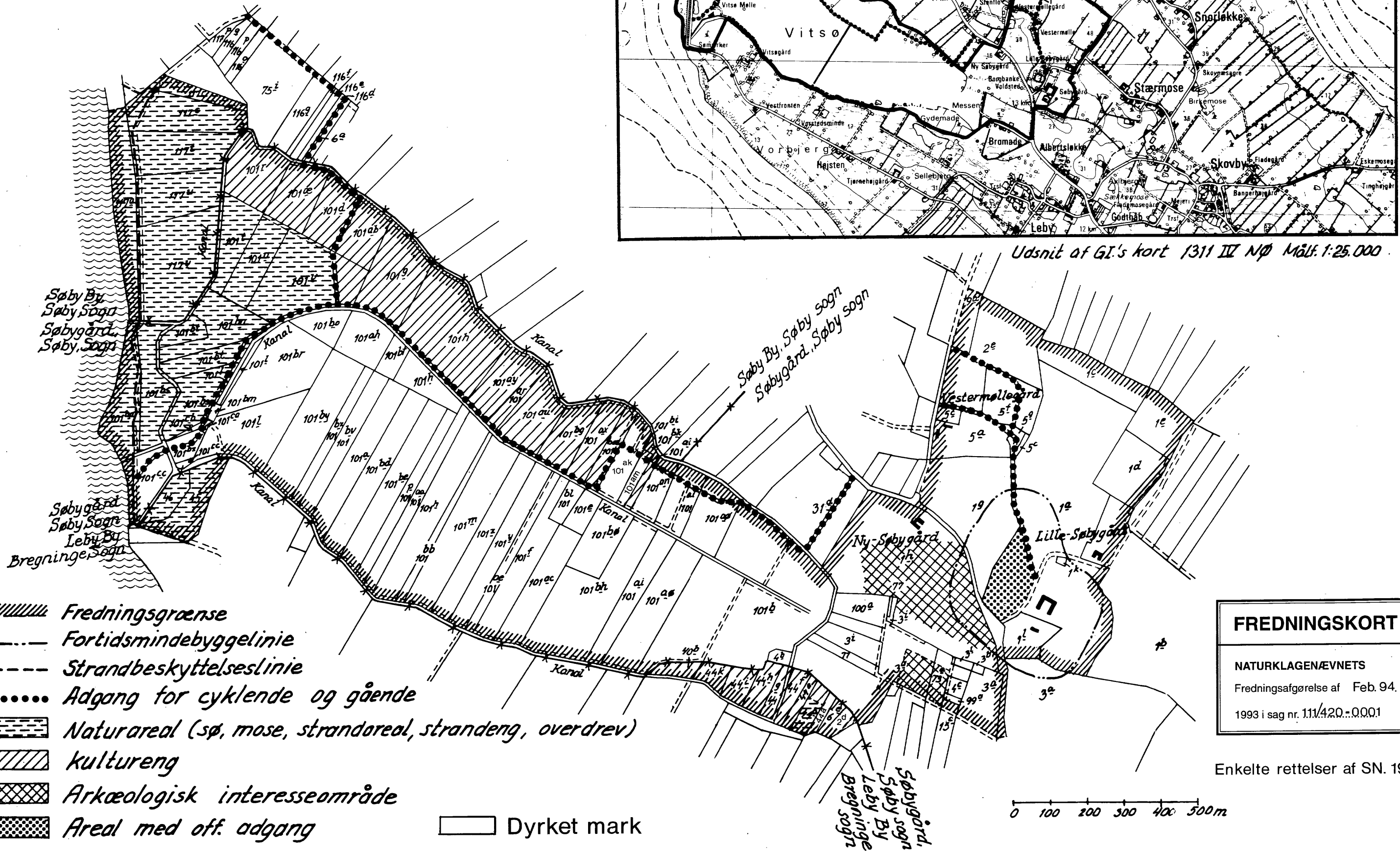
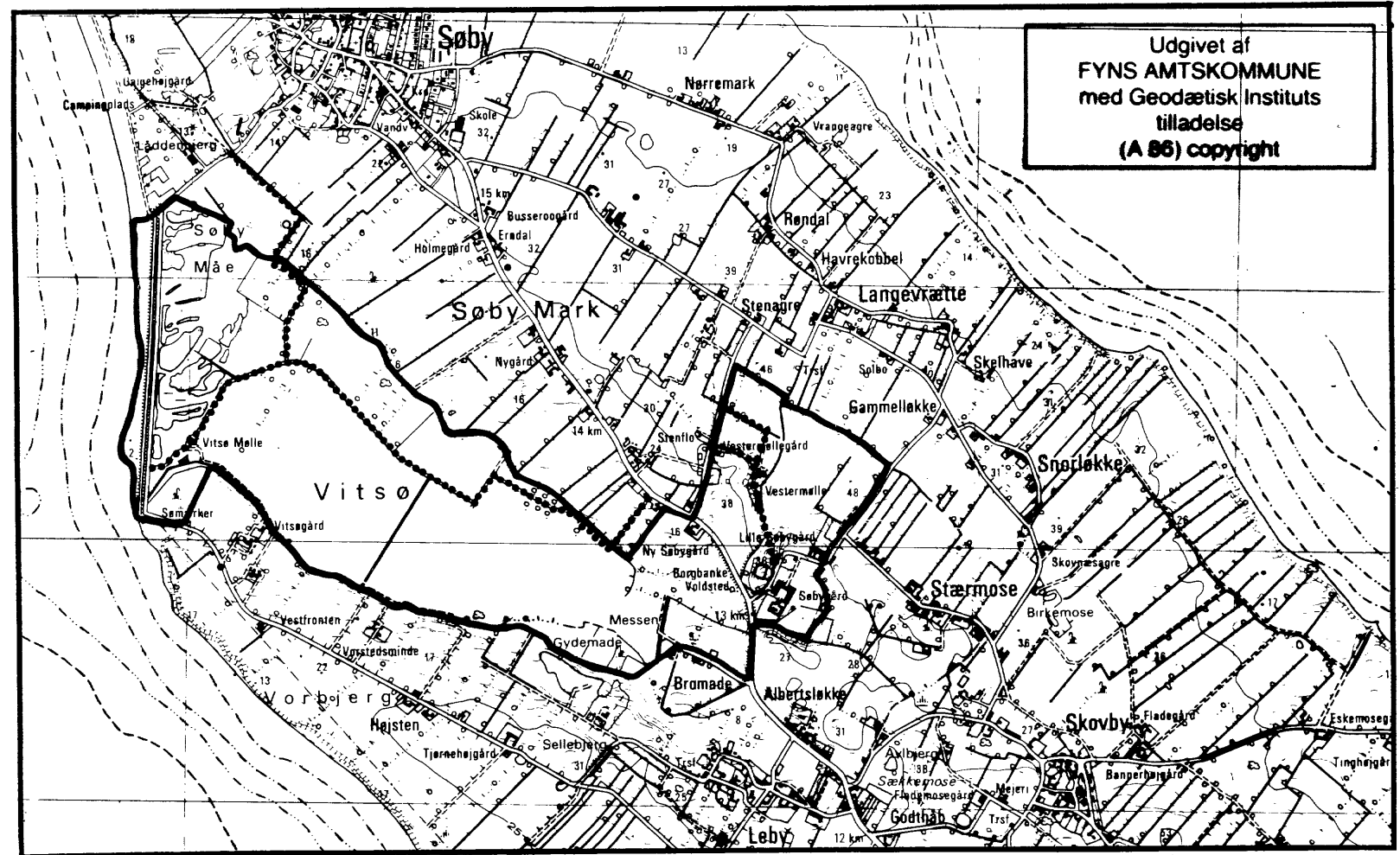

Udsnit af GI's kort 1311 II NØ Målt. 1:25.000

- Fredningsgrænse
- Fortidsmindebyggelinie
- Strandbeskyttelseslinie
- Adgang for cyklende og gående
- Naturareal (sø, mose, strandareal, strandeng, overdrev)
- kultureng
- Arkæologisk interesseområde
- Areal med off. adgange

Søbygård og Vitsø Nor
 Del af Søbygård, Søby, Søby by, Søby
 og Leby by, Bregninge
 Ærøskøbing Kommune, Fyns Amt
 Udarbejdet i maj 1990 af Fyns Amt, rev. juni 91
 Plan 1

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 07831.00

Dispensationer i perioden: 11-12-1992 - 20-12-2006

FREDNINGSNÆVNET

FOR

FYNS AMTS SYDLIGE FREDNINGSKREDS

Toftevej 31, 5610 Assens

Tlf. 64 71 10 20 Telefax 64 71 55 20

Dato: 11. december 1992

Journal nr.: Frs. 43/1992

Landinspektør Lars Faartoft
Spodsbjergvej 11
5900 Rudkøbing

Ved skrivelse af 13. februar 1992 har De ansøgt om tilladelse til arealoverførsel mellem matr. nr.ene 1-a og 1-k Søbygård, Søby, i overensstemmelse med fremsendt rids og beskrivelse.

Det ansøgte kræver fredningsnævnets tilladelse i henhold til naturfredningslovens § 34, idet området er fredet. Endvidere er området omfattet af naturfredningslovens § 53 - beskyttelseslinie omkring fortidsminde.

Fredningsnævnet har indhentet en udtalelse fra Skov- og Naturstyrelsen, der i skrivelse af 29. september 1992 har udtalt, at styrelsen ikke har noget at indvende mod den foreslåede arealoverførsel.

Endvidere har landskabsafdelingen i Fyns Amt i skrivelse af 11. marts 1992 udtalt:

"at landskabsafdelingen ingen indvendinger har imod ansøgte arealoverførsel.

Landinspektør Lars Faartoft har telefonisk oplyst, at arealet skal anvendes til en "sikring" af vandværket og en evt. lav beplantning.

Da arealet imidlertid er omfattet af både beskyttelseslinien omkring fortidsminder og fredningsforslaget ved Søbygård, finder landskabsafdelingen, at det over for ansøgte bør præciseres, at der ikke uden nævnets tilladelse må foretages ændring af den bestående tilstand

ad 1211/7-0015
akt-18.

herunder beplantning."

Idet bemærkes, at fredningsnævnet ved skrivelse af 13. februar 1992 meddelte tilladelse til beplantning på matr. nr. 1-k Søbygård, Søby, på visse nærmere betingelser, meddeler fredningsnævnet herved, at nævnet enstemmigt har besluttet i medfør af naturfredningslovens § 34 og § 53 at meddele tilladelse til det ansøgte på betingelse af, at den slørende beplantning udføres som anført i fredningsnævnets skrivelse af 13. februar 1992 (frs. 13/1992), og fortsat placeres som vist på den af Silhorko udarbejdede beliggenhedsplan (tegning nr. TV0085-003).

Nævnet har underrettet den stedlige kommunalbestyrelse, Fyns amts landskabsafdeling m. fl., der inden 4 uger kan indbringe nævnets afgørelse for Naturklagenævnet om foranstående.

Tilladelsen kan ikke udnyttes før efter udløbet af ankefristen, 4 uger, jfr. naturfredningslovens § 58, stk. 6.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra tilladelsens meddelelse, jfr. naturfredningslovens § 64 a.

S. Raunholt
næstformand

/it

Museet kan under ingen omstændigheder affinde sig med tilbudet om at være til stede under opgravningen. Hvis dette fastholdes, må der med henvisning til museumslovens § 26 forinden udføres en større arkæologisk undersøgelse af det berørte område og udgiften hertil vil påhvile Fyns Amt.

I sagens behandling har deltaget 9 af Naturklagenævnets 11 medlemmer.

Naturklagenævnet skal enstemmigt udtale:

Den af Fredningsnævnet for Fyns amts sydlige fredningskreds meddelte tilladelse til opgravning og udvidelse af tidligere vandhul på matr.nr.ene 3 i, 100 a og 77 Søbygård, Søby, ændres til et afslag, idet hensynet til de arkæologiske interesser i området, må gå forud for det ansøgte formål.

På Naturklagenævnets vegne

Anne Birte Boeck

viceformand

11. februar 1994

J.nr. 151/420-0001

Afgørelse

i sagen om opgravning og udvidelse af et vandhul på 3 ejendomme omfattet af fredningen af Søbygaard - Vitsø Nor området i Ærøskøbing kommune.

Fredningsnævnet for Fyns amts sydlige fredningskreds har den 3. juli 1992 i henhold til naturfredningslovens § 16, stk. 2, meddelt tilladelse til opgravning og udvidelse af tidligere vandhul på matr.nre. 3 i, 100 a og 77 Søbygård, Søby. Tilladelsen er meddelt til Fyns Amts landskabsafdeling, der ønsker at opgrave og udvide ovennævnte areal med henblik på at forbedre levevilkårene for padderne i området.

Området er omfattet af fredningen af Søbygaard - Vitsø Nor området.

Vandhullet ønskes udvidet fra ca. 350 m² til 700 m², og det opgravede materiale ønskes udspreddt på matr. nr. 100 a.

Tilladelsen er meddelt på betingelse af, at det opgravede materiale udspreddes i et tyndt lag på matr.nr. 100 a, og at Langelands Museum tilbydes forudgående at være til stede under opgravningen.

Tilladelsen er påklaget af Langelands Museum, der til støtte for sin klage har anført, at det lille vandhul, som er en rest af en ganske lille vig i det udtørrede nor, ligger omsluttet af områder, hvor der ved Langelands Museums undersøgelser i 1970'erne er påvist omfattende bebyggelsesspor fra bronzealderen, ældre jernalder og vikingetid/middelalder. Der er udfra prøvegrovningerne i området næppe tvivl om, at vandhullet/den lille vig vil rumme talrige levn fra disse bebyggelser, bl.a. meget værdifuldt organisk materiale. Således afdækkedes i 1979 en 3.5 m lang stammebåd i en tilsvarende lavning blot 200 m længere mod syd.

2d
Miljøministeriet, L.N.S. 12/170015

11 FEB. 1994

ATP

95

**FREDNINGSNÆVNET
FOR
FYNS AMT**

Toftevej 31, 5610 Assens
Tlf. 64 71 10 20 - Telefax 64 71 55 20

Dato: 3. februar 1994

Journal nr.: frs. 96/1993

Ærøskøbing Kommune
5970 Ærøskøbing

Ved skrivelse af 16. september 1993 har Ærøskøbing Kommune ansøgt fredningsnævnet om tilladelse til at etablere en jollerampe indenfor det fredede område, Vitsø Nor, ca. 800 meter fra slusen.

Ved skrivelse af 2. november 1993 har kommunen ansøgt om en ændret placering, idet den ovennævnte placering ville være uheldig, fordi kysten det pågældende sted arbejder en del. Kommunen ønsker derfor at placere jollerampen ca. 800 meter østligere end den ovennævnte placering.

I fredningsnævnets kendelse om fredning af Vitsø Nor hedder det i § 5:

"Der må ikke opføres tekniske anlæg i området, herunder fremføring af ledningsanlæg som luftledninger."

Fredningsnævnet har afholdt møde og besigtigelse i sagen. Under mødet erklærede repræsentanten for Fyns Amt, at man helst havde foretrukket den oprindelige placering af jollerampen, men såfremt dette ikke er heldig på grund af, at kysten arbejder en del det pågældende sted, vil man ikke protestere mod det nu fremsatte forslag fra kommunen, dog betinget af, at tilkørselsvejen vedligeholdes.

Repræsentanten for Danmarks Naturfredningsforening havde ingen indvendinger mod det ansøgte.

Fredningsnævnet skal udtale:

Fredningsnævnet meddeler herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50 tilladelse til det ansøgte. Fredningsnævnet forudsætter, at kommunen sørger for behørig vedligeholdelse af tilkørselsvejen til jollerampen.

Nævnets afgørelse kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 2, indbringes for Naturklagenævnet af de i samme lovs § 86 nævnte klageberettigede. Klagen indgives skriftligt til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.

Tilladelsen må ikke udnyttes før ovennævnte klagefrist er udløbet og bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er meddelt.

S. Raunholt

/it

FREDNINGSNÆVNET
FOR FYNS AMT
Toftevej 31, 5610 Assens
Tlf. 64 71 10 20

Assens, d. 02.11.94

Sag nr. F. 44/1994

Hermed fremsendes genpart af nævnets skrivelse af dags dato til:

Landinspektørfirmaet HVENEGAARD'S EFTF. A/S
5900 Rudkøbing

Nævnets afgørelse kan indbringes for Naturklagenævnet, Vermundsgade 38 B, 2100 København Ø, inden 4 uger fra modtagelsen af nærværende meddelelse.

P.N.V.

Inge Tokenhøj
overassj.

- ✓
1. Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
 2. Fyns Amt, Miljø- og Arealafdelingen, Ørbækvej 100, 5220 Odense SØ.
 3. Kommunalbestyrelsen i Ærøskøbing
 4. Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K.
 5. Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, Lars Ole Gjesing, Søndergade 43, 5970 Ærøskøbing.
 6. Dansk Ornitologisk Forenings lokalafdeling for Fyns Amt, v/ Flemming Byskov, Bystævnevej 1A, 5750 Ringe.
 7. Søby Møllefond, c/o Flemming Andersen, Mosevej 8, 5985 Søby.
 8. Helga Marie Nissen, Vester Møllebakke 6, 5985 Søby.

**FREDNINGSNÆVNET
FOR
FYNS AMT**

Toftevej 31, 5610 Assens
Tlf. 64 71 10 20 - Telefax 64 71 55 20

Dato: 02.11.94.

Journal nr.: frs. 44/94.

Landinspektørfirmaet
HVENEGAARD'S EFTF. A/S
5900 Rudkøbing

Ved skrivelse af 28. juli 1994 har De ansøgt om fredningsnævnets godkendelse af arealoverførselssag vedrørende matr.nre. 5-c og 5-g Søbygård, Søby.

Det fremgår af redegørelsen, at det overførte areal skal anvendes til udvidelse af mølle og henligge uforandret som grønt område.

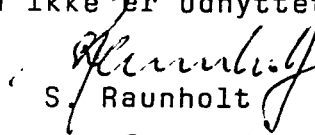
Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. februar 1994 vedrørende fredning af Søbygaard-Vitsø Nor området.

Fredningsnævnet meddeler herved, at nævnet ingen indvendinger har mod den ansøgte arealoverførsel.

Nævnets afgørelse kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 2, indbringes for Naturklagenævnet af de i samme lovs § 86 nævnte klageberettigede. Klagen indgives skriftligt til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.

Tilladelsen må ikke udnyttes før ovennævnte klagefrist er udløbet og bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er meddelt.

S. Raunholt
næstformand

FREDNINGSNÆVNET
FOR FYNs AMT
Toftevej 31, 5610 Assens
Tlf. 64 71 10 20

23

Assens, d. 22.03.95

Sag nr. F. 67/1994.

Hermed fremsendes genpart af nævnets skrivelse af dags dato til:

Fyns Amt, Miljø- og Arealafdelingen,
Amtsgården, Ørbækvej 100, 5220 Odense SØ.

Nævnets afgørelse kan indbringes for Naturklagenævnet, Vermundsgade 38 B, 2100 København Ø, inden 4 uger fra modtagelsen af nærværende meddelelse.

P.N.V.

Inge Tokenhøj
overass.

- ✓
1. Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
 2. Den selvejende institution Søbygård, v/Peder Pedersen, Albertslykke 8, 5985 Søby.
 3. Kommunalbestyrelsen i Ærøskøbing Kommune, 5970 Ærøskøbing.
 4. Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K.
 5. Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomitè, Lars Ole Gjesing, Søndergade 43, 5970 Gjesing.
 6. Dansk Ornitologisk Forenings lokalafdeling for Fyns Amt, v/Flemming Byskov, Bystævnevej 1A, 5750 Ringe.

**FREDNINGSNÆVNET
FOR
FYNS AMT**

Toftevej 31, 5610 Assens
Tlf. 64 71 10 20 - Telefax 64 71 55 20

Dato: 22.03.95.

Journal nr.: frs. 67/94.

Fyns Amt
Miljø- og Arealafdelingen
Amtsgården
Ørbækvej 100
5220 Odense SØ

Ved skrivelse af 14. december 1994 har Fyns Amt på vegne Den Selvejende Institution SØBYGÅRD fremsendt en ansøgning til fredningsnævnet med anmodning om, at der meddeles tilladelse til midlertidig at opstille et toilet indenfor det fredede område på ejendommen matr. nr. 1-1, Søbygård, Søby. Ejendommen er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 11. februar 1994 om fredning af Søbygård-Vitsø Nor.

Efter § 6 i fredningsbestemmelserne må der ikke i fredningsområdet opføres ny bebyggelse, herunder skure.

Det fremgår af ansøgningen, at toilettet ønskes placeret i tilknytning til Fyns Amts parkeringsplads ved landevejen. Toilettet bliver på 4m² og opføres med træ på ydervæggene, tagpap på taget og en samletank under huset.

Fyns Amt har i fremsendelsesskrivelsen oplyst, at toilettet er en nødvendig facilitet i et område med mange turister, og at det på grund af sin udformning og placering ikke vil skæmme området. En eventuel dispensation bør gives på vilkår, at museet overvåger nedgravningen af tanken.

Ærøskøbing kommune har i skrivelse af 8. februar 1995 anbefalet

FREDNINGSNÆVNET
FOR
FYNS AMT

Toftevej 31, 5610 Assens
Tlf. 64 71 10 20 - Telefax 64 71 55 20

REG. NR. 7831.00

Dato: 13.05.94.

Journal nr.: frs. 17/94.

Fyns Amt
Miljø- og Arealafdelingen
Amtsgården
Ørbækvej 100
5220 Odense SØ

Ved skrivelse af 4. marts 1994 har Fyns Amt ansøgt fredningsnævnet om tilladelse til at etablere en række trapper på Søbygård Voldsted, Reg. nr. 4315/2.

Voldstedet er fredet ved Overfredningsnævnets kendelse af 11. februar 1994.

I henhold til kendelsens § 1 fremgår det, at fredningens formål er at sikre de kulturhistoriske, naturhistoriske og landskabelige værdier i Søbygård-Vitsø Nor området.

I § 7 fremgår det, at der ikke må foretages terrænændringer.

I § 10 fremgår det, at fredningsnævnet kan meddele dispensation fra bl.a. § 8, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Begrundelsen for ansøgningen er, at et kraftigt stigende besøgsantal i området har bevirket et stigende slid på de mest benyttede færdselsspor, specielt hvor disse passerer de stejleste dele i forbindelse med halsgravene imod nord.

Fredningsnævnet har indhentet en udtalelse fra Ærøskøbing kommune, der i skrivelse af 15. marts 1994 har udtalt, at man intet har at bemærke til det ansøgte.

ad 1211/7-0015

**FREDNINGSNÆVNET
FOR
FYNS AMT**

Toftevej 31, 5610 Assens
Tlf. 64 71 10 20 - Telefax 64 71 55 20

REG. NR. 7831-00

Dato: 14.02.97.

Journal nr.: Frs. 66/1996.

Arkitekt maa Alan Havsteen-Mikkelsen
Gammelgård
5970 Ærøskøbing

Ved skrivelse af 14. november 1996 har De ansøgt fredningsnævnet om tilladelse til at gennemføre fremføring af el- og vandstik til Søbygårds hovedbygning, der er beliggende på Søbygård Voldsted. Området er omfattet af naturklagenævnets fredningsafgørelse af 11. februar 1994, hvoraf det i § 7 fremgår, at der ikke må foretages terrænændringer indenfor det fredede område.

Det ansøgte kræver herefter fredningsnævnets tilladelse.

Skov- og Naturstyrelsen har i skrivelse af 6. december 1996 meddelt tilladelse i medfør af naturbeskyttelseslovens § 12 på nærmere fastsatte vilkår.

Fyns Amt har overfor fredningsnævnet tilkendegivet, at man ikke har indvendinger mod det ansøgte, idet der kun er tale om midlertidige terrænændringer.

Fredningsnævnet skal udtale:

Idet fredningsnævnet kan tiltræde de vilkår, der er fastsat af Skov- og Naturstyrelsen i skrivelse af 6. december 1996, meddeles herved tilladelse til den ansøgte fremføring af el- og vandstik til hovedbygningen på betingelse af, at der sker reetablering uimiddelbart efter arbejds afslutning.

Afgørelsen, der er enstemmig, er truffet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50.

Nævnets afgørelse kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 2, indbringes for Naturklagenævnet af de i samme lovs § 86 nævnte klageberettigede. Klagen indgives skriftligt til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.

Tilladelsen må ikke udnyttes før ovennævnte klagefrist er udløbet og bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er meddelt.

S. Raunholt
næstformand

/it

**Fredningsnævnet
for
Fyns Amt**

Toftevej 31, 5610 Assens
Tlf. 64 71 10 20 - Telefax 64 71 55 20

Dato: 7. august 1997
Frs. 33/97

Fyns Amt
Miljø- og Arealafdelingen
Ørbækvej 100
5220 Odense SØ

REG. NR. 7831.00.

Vedr.: Deres j. nr. 8-70-51-8-493-13-97.

Ved skrivelse af 26. juni 1997 vedlagt tegninger og rids har Fyns Amt fremsendt en sag, hvor Skov- og Naturstyrelsen har meddelt tilladelse til at nedgrave en opsamlingstank på Søbygård Voldsted.

Ansøgningen er fremsendt fra arkitekt Allan Havsteen-Mikkelsen.

Ejendommen er fredet ved Naturklagenævnets afgørelse af 11. februar 1997⁴, hvorefter terrænændringer kræver fredningsnævnets tilladelse.

Fyns Amt har i fremsendelsesskrivelsen udtalt, at man ikke har indvendinger mod, at der meddeles tilladelse, idet der alene er tale om midlertidige terrænændringer.

Fredningsnævnet skal udtale:

Fredningsnævnet meddeler herved tilladelse til at nedgrave en opsamlingstank på Søbygård Voldsted i overensstemmelse med de fremsendte tegninger. Fredningsnævnet lægger til grund, at der alene er tale om midlertidige terrænændringer og forudsætter, at der ryddes op efter nedgravningen.

Fredningsnævnets afgørelse, der er enstemmig, er truffet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50.

Nævnets afgørelse kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 2, indbringes for Naturklagenævnet af de i samme lovs § 86 nævnte klageberettigede. Klagen indgives til

1996-1211/7-0001.

fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før ovennævnte frist er udløbet.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er meddelt.

S. Raunholt

**FREDNINGSNÆVNET
FOR
FYNS AMT**

Toftevej 31, 5610 Assens
Tlf. 64 71 10 20 - Telefax 64 71 55 20

REG. NR. 7831.00

Dato: 01.04.97.

Journal nr.: F. 3/1997.

Landinspektørfirmaet Hvenegaard's Eftf. A/S
Spodsbjergvej 11
5900 Rudkøbing

Ved skrivelse af 2. januar 1997 har De ansøgt om fredningsnævnets godkendelse af arealoverførsel, hvorved del nr. 2 af matr. nr. 21-a Leby by, Bregninge, samt hele matr. nr. 40-b, smst., overføres til matr. nr. 7-f, Leby by, Bregninge, tilhørende Skov- og Naturstyrelsen.

Fredningsnævnet har fremsendt sagen til udtalelse hos Fyns Amt, der i skrivelse af 6. februar 1997 har udtalt:

"En mindre del af matr. nr. 40-b, Leby by, Bregninge, er omfattet af overfredningsnævnets kendelse af 11. februar 1994 om fredning af Søbygård og Vitsø Nord.

Udstykning kræver ikke tilladelse efter fredningsbestemmelserne, men i følge cirkulære om udstykningskontrol skal der, når fredede arealer udstykkes, foreligge en erklæring fra fredningsnævnet, om at den tilsigtede anvendelse af arealerne, ikke er i strid med fredningsbestemmelserne.

I det foreliggende tilfælde skal det fredede areal anvendes til græs, jfr. tilplantningsplanen, hvilket ikke er i strid med fredningsbestemmelserne."

Fredningsnævnet skal udtale:

Fredningsnævnet skal herved erklære, at udstykningen og den tilsigtede anvendelse af parcellerne - til græs - ikke er i strid

Miljø- og Energiministeriet

J.nr. SN 1996 - 1211/7 - CCO1

03 APR 1997

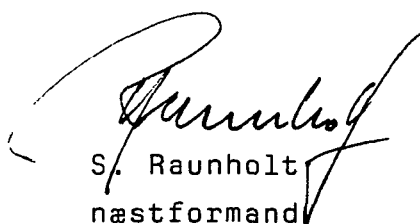
Akt. nr. 46

med fredningsbestemmelserne for Søbygård og Vitsø Nord.

Der henvises til cirkulære om udstykningskontrol nr. 121 af 27. juni 1990.

Nævnets afgørelse kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 2, indbringes for Naturklagenævnet af de i samme lovs § 86 nævnte klageberettigede. Klagen indgives skriftligt til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.

S. Raunholt
næstformand

/it

**Fredningsnævnet
for
Fyns Amt**

Toftevej 31, 5610 Assens
Tlf. 64 71 10 20 - Telefax 64 71 55 20

Dato: 7. august 1997
Frs. 35/97

Fyns Amt
Miljø- og Arealafdelingen
Ørbækvej 100
5220 Odense SØ

REG. NR. 7831.00

Vedr. Deres j. nr. 8-70-21-1-493-79-97.

Ved skrivelse af 26. juni 1997 vedlagt diverse tegninger og kort har Fyns Amt på vegne ejeren fremsendt en ansøgning om tilladelse til at genrejse en nedfalden del af en ladebygning samt genskabe tagkonstruktionen på den resterende del af bygningen på Søbygård, matr. nr. 1-1 Søbygård, Søby.

Amtet har anbefalet det ansøgte.

Ærøskøbing kommune har i skrivelse af 29. juni 1997 meddelt, at man kan anbefale det ansøgte.

Fredningsnævnet skal udtale:

Da der alene er tale om tilladelse til genrejsning af en nedbrudt østlænge på Søbygård, findes genrejsningen ikke, sådan som den er forelagt fredningsnævnet ved tegninger, at stride mod fredningens formål. Fredningsnævnet meddeler herved tilladelse til det ansøgte.

Fredningsnævnets afgørelse, der er enstemmig, er truffet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Nævnets afgørelse kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 2, indbringes for Naturklagenævnet af de i samme lovs § 86 nævnte klageberettigede. Klagen indgives til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet.

1996 - 1211 / 7 - 0001.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før ovennævnte frist er udløbet.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er meddelt.

S. Raunholt

**Fredningsnævnet
for
Fyns Amt**

Toftevej 31, 5610 Assens
Tlf. 64 71 10 20 - Telefax 64 71 55 20

Dato: 2. december 1997
Frs. 31/97

Fyns Amt
Miljø- og Arealafdelingen
Ørbækvej 100
5220 Odense SØ

REG. NR. 7831.00.

Vedr.: Deres j.nr. 8-70-21-1-493-83-97 - Opførelse af carport/maskinhus på matr. nr. 73-a Søbygård, Søby.

Fyns Amt har ved skrivelse af 26.juni 1997 fremsendt en ansøgning fra Peder Knudsen, Bromaj 1, 5985 Søby, Ærø, om tilladelse til at opføre en 60 m² stor carport/maskinhus på ejendommen matr. nr. 73-a Søbygård, Søby. Ejendommen er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 11. februar 1994 om fredning af Søbygård-Vitsø Nor området.

Fredningens formål er at sikre de kulturhistoriske, naturhistoriske og landskabelige værdier i Søbygård-Vitsø Nor området, herunder den frie udsigt over noret, samt at udvide offentlighedens ret til færdsel og ophold i området.

I § 6 og § 7 er der forbud mod opførelse af ny bebyggelse og forbud mod terrænændringer.

Nævnet har afholdt møde og besigtigelse på ejendommen. Nævnet konstaterede under besigtigelsen, at det ønskede maskinhus på ca. 60 m² i en højde af 2,80 meter placeret efter ejerens ønske på et ældre betonfundament i en gammel frugthave ikke ville påvirke den frie udsigt over noret.

Fyns Amt har udtalt sig imod en dispensation med hensyn til konsekvenserne for andre ansøgninger i området og henvist til, at ejeren har jord udenfor det fredede område, som bygningen kan opføres på.

Danmarks Naturfredningsforening har fundet det betænkeligt at give dispensation til det ansøgte med samme begrundelse som ovenfor anført af Fyns Amt.

SN 1996 - 1211/7 - 0018

Ærøskøbing kommune har anbefalet det ansøgte.

Fredningsnævnet skal udtale:

Fredningsnævnet finder ikke, at det ansøgte vil stride mod fredningens formål, idet en placering som ønsket af ejeren ikke vil påvirke den frie udsigt over noret. Da ejeren imidlertid kan opføre et maskinhus udenfor det fredede område, kræver en dispensation særlige grunde. Det er fredningsnævnets opfattelse, at myndigheder bør gribe mindst muligt ind i ejeres dispositionsret, og da det for ejeren er væsentligt af hensyn til udsynet fra hans beboelse at placere maskinhuset som ansøgt, og da det placeres i tilknytning til bestående bygninger, finder fredningsnævnet, at der kan meddeles dispensation til det ansøgte på betingelse af, at ejeren senest samtidig med opførelsen af det nye maskinhus nedriver den på tegningen angivne bygning nr. 6, et svinehus på 53 m², samt at det nye maskinhus afskærmes mod nord og øst af beplantning med frugtræer.

Fredningsnævnets afgørelse, der er enstemmig, er truffet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Nævnets afgørelse kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 2, indbringes for Naturklagenævnet af de i samme lovs § 86 nævnte klageberettigede. Klagen indgives til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før ovennævnte frist er udløbet.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er meddelt.

L. Ryhove

NATURKLAGENÆVNET

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

11 NOV. 1998

Frederiksborggade 15, 1360 København K

Tlf.: 3395 5700

Fax: 3395 5769

X.400: S=nkn; P=sdn; A=dk400; C=dk

Internet: nkn@nkn.dk

J.nr.: 97-121/420-0005

jds

03 NOV. 1998

REG. NR. 7831.00

Afgørelse

i sagen om dispensation fra en fredning til opførelse af carport/maskinhus på ejendommen matr. nr. 73-a Søbygård, Søby i Ærøskøbing Kommune.

Fredningsnævnet for Fyns Amt har den 2. december 1997 meddelt dispensation fra en fredning til opførelse af 60 kvm. carport/maskinhus på ejendommen Bromaj 1, Søby i Ærøskøbing Kommune. Afgørelsen er påklaget til Naturklagenævnet af Fyns Amt.

Ejendommen er en landbrugsejendom på ca. 11 ha., hvoraf ca. 3,5 ha. ligger indenfor fredningen. Den eksisterende bebyggelse ligger udenfor det fredede område. Den ansøgte carport/maskinhus påtænkes placeret i tilknytning til ejendommens nuværende bebyggelse men indenfor fredningen.

Naturklagenævnet har ved afgørelse af 11. februar 1994 fredet Søbygård - Vitsø Nor området.

Fredningens formål er at sikre de kulturhistoriske, landskabelige og naturhistoriske værdier i Søbygård-Vitsø Nor området og at udvide offentlighedens ret til færdsel og ophold i området.

Af § 6 i fredningsbestemmelserne fremgår "I fredningsområdet må der ikke opføres ny bebyggelse, herunder skure, eller opstilles campingvogne. Der må heller ikke opføres tekniske anlæg i området, herunder fremføres luftledninger."

Miljø- og Energiministeriet
Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. 97-121/420-0005

88

Fredningsnævnet har efter besigtigelse på ejendommen lagt til grund, at den ansøgte bygning ikke vil stride mod fredningens formål. Nævnet har herefter meddelt dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 50, under henvisning, dels til at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål, dels til, at det er fredningsnævnets opfattelse, at myndighederne bør gribe mindst muligt ind i ejerens dispositionsret, og at det for ejeren er væsentligt af hensyn til udsigten over noret, at maskinhuset placeres som ansøgt.

Dispensationen er meddelt på vilkår af, at et eksisterende svinehus på 53 kvm., som ligger udenfor fredningen nedrives senest samtidig med opførelsen af maskinhuset, og at dette afskærms mod nord og øst af beplantning med frugttræer.

Erøskøbing Kommune har anbefalet en dispensation fra fredningen.

Amtet har overfor Naturklagenævnet bemærket, at det ansøgte ikke kræver landzonetilladelse, idet maskinhuset må anses for erhvervsmæssigt nødvendigt for driften af ansøgers landbrugsejendom, og at det ønskes placeret i tilknytning til ejendommens eksisterende bygninger. Opførelsen af maskinhuset på den ansøgte placering kræver således alene dispensation fra fredningen.

Fyns Amt finder det principielt betænkeligt at dispensere fra en fredningsbestemmelse, når der ikke foreligger ganske særlige omstændigheder.

I det foreliggende tilfælde findes der udenfor det fredede område 3 alternative placeringer af maskinhuset på arealer, som ligger i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelse.

Svinehuset, som i fredningsnævnets afgørelse forudsættes nedrevet ligger udenfor det fredede område, hvorfor amtet finder det betænkeligt, at fredningsnævnet kræver en sådan nedrivning. Reelt set vil ansøger på et senere tidspunkt kunne opføre et nyt tilsvarende svinehus med samme placering blot ved en anmeldelse til kommunen.

Amtet bemærker videre, at den ansøgte placering støder op til et område, som i fredningen er markeret som arkæologisk interesseområde, ligesom det anføres, at der indenfor det fredede areal kun eksisterer enkelte bygninger bl.a. den gamle pumpemølle. Det vil således være uheldigt at påbegynde nyt byggeri uden at der foreligger tungtvejende grunde herfor.

For så vidt angår ejerens dispositionsret bemærker amtet, at der i forbindelse med fredningen er gjort op med denne, idet en fredning netop er udtryk for myndighedernes indskrænkning af en sådan dispositionsret, hvilket der er udbetalt erstatning for.

Danmarks Naturfredningsforening har støttet amtets synspunkter.

Ejendommens ejer har supplerende oplyst, at der på Søbygård er opført et nyt hus på 120 kvm., ligesom Søby Vandværk har opført ny bebyggelse. Begge disse ejendomme ligger indenfor det fredede areal.

Naturklagenævnets afgørelse.

I sagens behandling har deltaget 12 af Naturklagenævnets 13 medlemmer (Lars Busck, Bent Hindrup Andersen, Ole Pilgaard Andersen, J.J. Bolvig, Aage Brusgaard, Leif Hermann, Svend Aage Jensen, Hans Kardel, Eva Møller, Hans Chr. Schmidt, Poul Søgaard og Svend Taanquist).

Et flertal på 9 medlemmer bemærker, at der skal foreligge en særlig begrundelse for at fravige et forbud mod bebyggelse i en fredning også selvom det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Ejendommen ligger i udkanten af det fredede område, således at der er mulighed for, i tilknytning til ejendommens nuværende bebyggelse, at opføre et maskinhus på ikke fredede arealer. Flertallet finder ikke, at hensynet til at sikre ansøgerens udsigt over noret er tilstrækkelig begrundelse for at tilsidesætte det i fredningen fastsatte forbud mod ny bebyggelse.

Flertallet finder ikke, at der er hjemmel til - som vilkår for en dispensation - at regulere bebyggelsesforholdene på arealer udenfor fredningen.

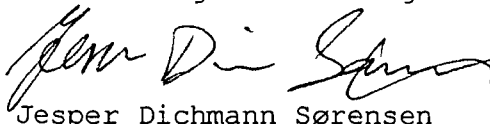
Selvom Søbygård og Søby Vandværk, som oplyst af ansøgeren har opført ny bebyggelse indenfor fredningen, finder flertallet ikke, at der er tilstrækkeligt grundlag for at sammenligne disse bebyggelser med det ansøgte maskinhus, idet, hverken Søbygård eller Søby Vandværk, har muligheder for at opføre ny bebyggelse i tilknytning til de eksisterende bygninger udenfor det fredede areal.

Flertallet stemmer herefter for at ændre fredningsnævnets dispensation af 2. december 1997 til et afslag.

Mindretallet (Aage Brusgaard, Svend Aage Jensen og Hans Chr. Schmidt) finder efter en samlet vurdering af sagens omstændigheder at fredningsnævnets afgørelse bør stadfæstes, dog uden vilkår om nedrivning af svi-
nehuset.

I overensstemmelse med stemmeafgivningen går Naturklagenævnets afgørelse herefter ud på, at fredningsnævnets dispensation af 2. december 1997 ændres til et afslag.

På Naturklagenævnets vegne

Jesper Dichmann Sørensen

**FREDNINGSNÆVNET
FOR
FYNS AMT**

Toftevej 31, 5610 Assens
Tlf. 64 71 10 20 - Telefax 64 71 55 20

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
- 7. marts 2000

CWS

Dato: 6. marts 2000
Journal nr.: Frs. 10/2000

REG. NR. 7831.00

Hermed sendes genpart af nævnets skrivelse af d.d. til

Fyns Amt
Miljø- og Arealafdelingen
Ørbækvej 100
5220 Odense SØ

Nævnets afgørelse kan indbringes for Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K., inden 4 uger fra modtagelsen af nærværende meddelelse.

P.N.V.

Alice Knudsen
Alice Knudsen
kt. fm.

1. Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
2. Kommunalbestyrelsen i Ærøskøbing, Rådhuset, Statene 2, 5970 Ærøskøbing
3. Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.
4. Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, v/Jan Clausen, Færgevej 68, 5960 Marstal
5. DOF-FYN's Fredningsudvalg v/Morten Nielsen, Valdemarsgade 16, 5700 Svendborg
6. Fyns Statsskovdistrikt, Sollerupvej 22, Korinth, 5600 Faaborg
7. Friluftsrådet, c/o amtsformand Carl Lohmann Frederiksen, Kirkegyden 30, Stige, 5270 Odense N.
8. Jørgen Albertsen, "Lille Søbygård", Søbygårdsvej 1, 5985 Søby, Ærø

re: [illegible]

-12M/A-0018

2

FREDNINGSNÆVNET

FOR

FYNS AMT

Toftevej 31, 5610 Assens
Tlf. 64 71 10 20 - Telefax 64 71 55 20

Dato: 6. marts 2000
Journal nr.: Frs. 10/2000

Fyns Amt
Miljø- og Arealafdelingen
Ørbækvej 100
5220 Odense SØ

Vedr.: Deres j.nr. 8-70-51-8-493-3-2000

Ved skrivelse af 3. februar 2000 har Fyns Amt fremsendt en ansøgning på vegne Jørgen Albertsen, Søbygårdsvej 1, 5985 Søby, Ærø, om tilladelse til udskiftning af taget på en ladebygning på ejendommen Lille Søbygård, beliggende på matr. nr. 1-b Søbygård, Søby.

Det fremgår af ansøgningen, at ladebygningens tag blev beskadiget ved en storm og derfor ønskes udskiftet. Ladebygningens tag består i øjeblikket af pandeplader. Som ny tagdækning ønskes grå eternit, da ejendommens øvrige bygninger er belagt med denne.

Ejendommen er omfattet af fredningen af Søbygård-Vitsø Nor området. Formålet med fredningen er bl.a. at sikre de kulturhistoriske, naturhistoriske og landskabelige værdier. Det fremgår af fredningens § 6, at om- og tilbygninger, herunder tagudskiftninger, forudsætter fredningsnævnets godkendelse.

Fyns Amt og Ærøskøbing kommune har ikke indvendinger mod det ansøgte.

Fredningsnævnet skal udtale:

Fredningsnævnet meddeler herved tilladelse til det ansøgte, der ikke ses at stride mod fredningens formål.

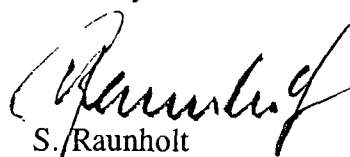
Fredningsnævnets afgørelse, der er enstemmig, er truffet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Nævnets afgørelse kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 2, indbringes for Naturklagenævnet af de i samme lovs § 86 nævnte klageberettigede. Klagen indgives til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før ovennævnte frist er udløbet.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er meddelt.

S. Raunholt

X

ÆRØSKØBING KOMMUNE

REG. NR. 7831.00

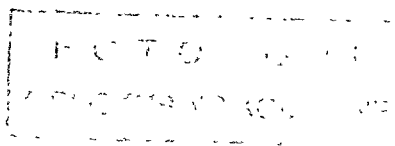
Alan Havsteen-Mikkelsen
Gammelgård 2
5970 Ærøskøbing

Teknisk Forvaltning

Dato 15. juni 2001

J.nr. 06.01.05K08

E-mail kj@arrekommune.dk

Vedr.: Tilladelse til etablering af samletank for husspildevand på Søbygård – Østerlænge.

I henhold til ansøgning af 12.06.2001, meddeles hermed tilladelse i henhold til spildevandsbekendtgørelsens § 37, til nedgravning af en 10 m³ Scan-Plast A/S samletank.

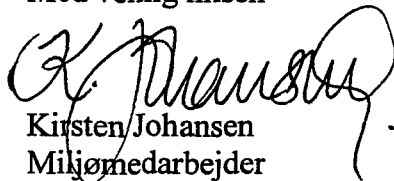
Tilladelsen gives på betingelse af:

- At tilladelsen ikke strider mod fredningsbestemmelserne for Søbygård.
- At samletanken udføres og placeres som beskrevet i ansøgningsmaterialet.
- At tilslutning til tanken foretages af en autoriseret kloakmester.
- At samletanken i øvrigt overholder kravene i bekendtgørelse om spildevandstilladelser nr. 501 af 21.06.1999.

Tanken skal tømmes efter behov af dertil godkendt slamsuger. Tankens indhold skal afleveres til rensning på et af kommunens renseanlæg. Dokumentation for tømning skal på tilsynsmyndighedernes forlangende kunne fremvises.

Tilladelsens vilkår kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

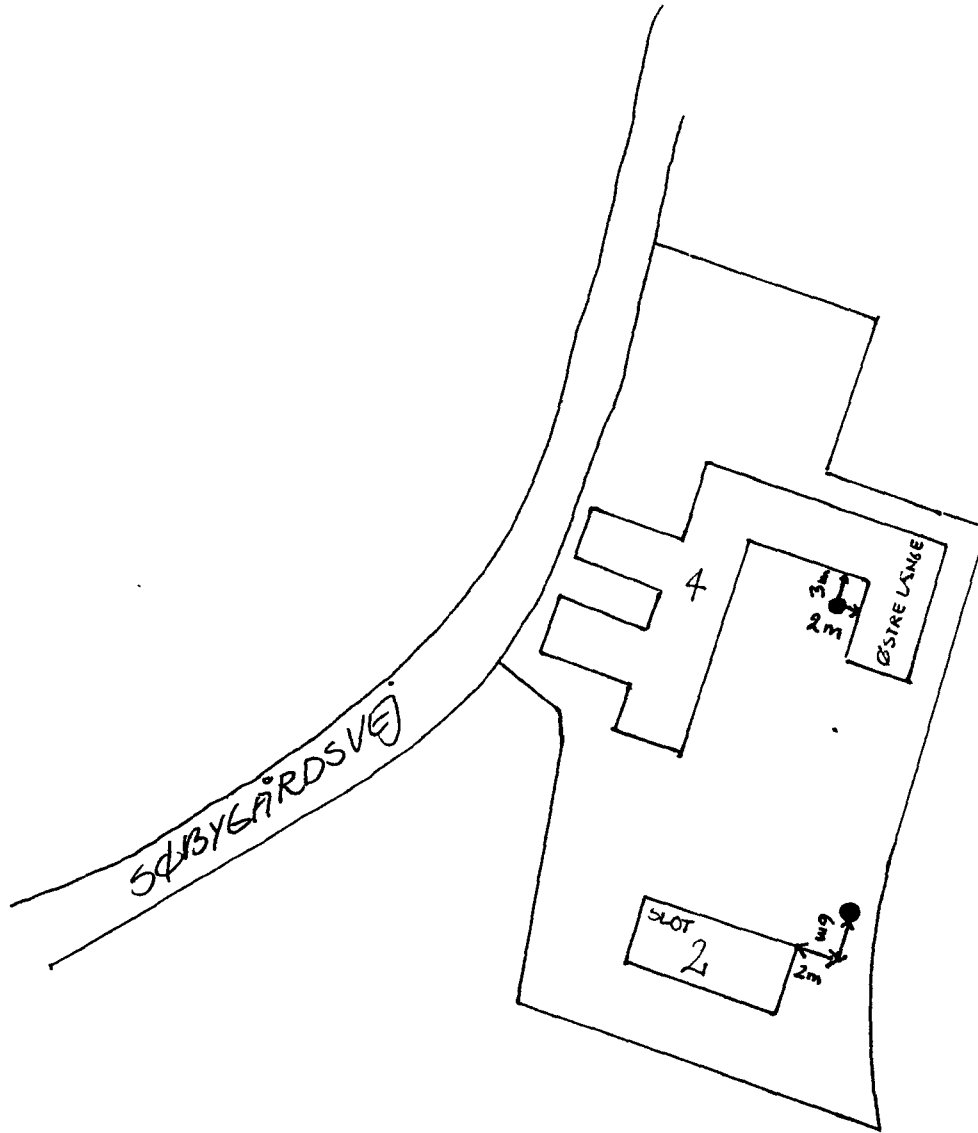
Med venlig hilsen

Kirsten Johansen
Miljømedarbejder

Kopi: Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
Fyns Amt, Ørbækvej 100, 5220 Odense SØ.
Rigsantikvarens Arkæologiske Sekretariat, Frederiksholms Kanal 12, Kbh. K.

Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 2001 - 1211/7 - 0017
Akt. nr. 1

SØBYGÅRD.

- Samletank.

Tegningen er ikke målfast
10.07.98 / K1

ÆRØSKØBING KOMMUNE

Skov og Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 Kbh. Ø

Medtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

15. juni 2001

Teknisk Forvaltning

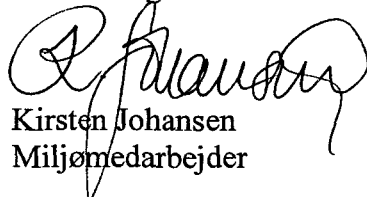
Dato 15. juni 2001

J.nr.

FØLGESKRIVELSE

- Ifølge aftale
- Til orientering
- Til godkendelse
- Til videre foranstaltning
- Til underskrift
- Kan beholdes
- Udbedes retur
- Tak for lån
- Ring venligst
- Svar pr. fax

Med venlig hilsen

Kirsten Johansen
Miljømedarbejder

**FREDNINGSNÆVNET
FOR
FYNS AMT**

Toftevej 31, 5610 Assens
Tlf. 64 71 10 20 - Telefax 64 71 55 20

REG. NR. 7831.00

Dato: 21. januar 2005
Journal nr.: Frs. 61/2004
Deres j.nr.: 8-70-51-8-493-7-2004

Fyns Amt
Miljø- og Arealafdelingen
Ørbækvej 100
5220 Odense SØ

Ved brev af 21. oktober 2004 vedlagt diverse tegninger og billeder har Fyns Amt fremsendt en ansøgning modtaget via Ærøskøbing kommune fra Rambøll på vegne Søby Vandværk om tilladelse til at etablere to boreriger til vandindvinding på matr. nr. 1-a Søbygård, Søby.

Arealet, hvor vandboringerne ønskes etableret, ligger indenfor Søbygårdfredningen - Vitsø Nor området.

Formålet med fredningen er at sikre de kulturhistoriske, naturhistoriske og landskabelige værdier i Søbygård-Vitsø Nor området, herunder den frie udsigt over noret, samt at udvide offentlighedens ret til færdsel og ophold i området. Der må ikke opføres tekniske anlæg i området, herunder fremføres luftledninger.

De to boreriger er dels en ny boring og dels en undersøgelse af tidligere prøveboring.

Vandværket ønsker at etablere afslutningerne af borerigerne som terrænliggende råvandsstationer. Konstruktionen gør borerigerne tilgængelig og daglig vedligeholdelse nemmere, idet alle installationer er placeret oven over jorden. Konstruktionen mindsker desuden risikoen for forurening med overfladevand. Installationerne vil blive afskærmet af et grønt låg med en højde på ca. 80 cm.

Alternativt har Fyns Amt nævnt, såfremt fredningsnævnet finder en terrænliggende råvandsstation uhensigtsmæssig, er der mulighed for at etablere en tørbrønd under terræn. En sådan tørbrønd vil i terræn være afdækket af et aluminiumsdæksel.

Amtet har videre udtalt, at normalt stiller man krav om indhegning af en 10 meters beskyttelseszone rundt om boringen for at hindre forureningsfare. I nærværende sag finder amtet imidlertid, at et hegn vil virke unødigt skæmmende det pågældende sted og anbefaler derfor, at fredningsnævnet i stedet godkender, at der kun sættes max. én meter høje pæle op til markering af beskyttelseszonen.

Herefter har amtet samlet indstillet, at det anbefales, at der gives dispensation til to vandindvindingsboringer som ansøgt, idet amtet skønner, at borerigerne ikke vil påvirke de landskabelige værdier i området væsentligt.

I brev af 11. maj 2004 til Fyns Amt fra Ærøskøbing kommune fremgår det bl.a., at Søby Vandværk har problemer med at indvinde tilstrækkeligt med vand fra de eksisterende borer i området. Der er ingen nedslivningsanlæg indenfor en radius af 300 meter fra den ønskede placering, ligesom der kommunen bekendt ikke er spildevandsførende dræn på arealet. Herudover har kommunen ikke kommentarer til ansøgningen.

Fyns Statsskovdistrikt har ved brev modtaget 1. november 2004 udtalt, at distriktet ikke har bemærkninger til det ansøgte.

Fredningsnævnet skal udtale:

Fredningsnævnet meddeler herved tilladelse til det ansøgte.

Fredningsnævnet finder ikke, at det ansøgte strider mod fredningens formål. Fredningsnævnet lægger vægt på formålet - vandboring - og endvidere, at de landskabelige værdier i området ikke vil blive væsentligt påvirket af vandboringerne.

Fredningsnævnet kan tiltræde amtets indstilling om, at der alene opsættes max. én meter høje pæle til markering af beskyttelseszonen.

Fredningsnævnets afgørelse, der er enstemmig, er truffet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Nævnets afgørelse kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 3, indbringes for Naturklagenævnet af de i samme lovs § 86 nævnte klageberettigede. Klagen indgives skriftligt til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, sti. 2.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før ovennævnte frist er udløbet.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er meddelt.

S. Raunholt

FREDNINGSNÆVNET

FOR

FYNS AMT

Toftevej 31, 5610 Assens
Tlf. 64 71 10 20 - Telefax 64 71 55 20

SCANNET

Dato: 21. januar 2005
Journal nr.: Frs. 61/2004

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

24 JAN. 2005

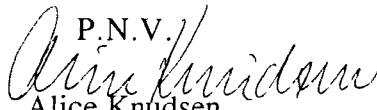
Hermed sendes genpart af nævnets skrivelse af d.d. til

Fyns Amt
Miljø- og Arealafdelingen
Ørbækvej 100
5220 Odense SØ

Nævnets afgørelse kan indbringes for Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K., inden 4 uger fra modtagelsen af nærværende meddelelse. Klagen indgives skriftligt til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende Dem en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegyn- de behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside, www.nkn.dk

Gebyret tilbagebetales, hvis De får helt eller delvis medhold i Deres klage.

P.N.V.

Alice Knudsen
kontorfuldmægtig

1. Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
2. Rambøll, Jernbanevej 65, 5210 Odense NV
3. Kommunalbestyrelsen i Ærøskøbing, Rådhuset, 5970 Ærøskøbing
4. Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.
5. Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, v/Jan Clausen, Færgevej 68, 960 Marstal
6. DOF-FYN's Fredningsudvalg v/Finn Eriksen, Nyvej 13, 5690 Tommerup
7. Fyns Statsskovdistrikt, Sollerupvej 22, Korinth, 5600 Faaborg
8. Friluftsrådet, c/o amtsformand Christian Jensen, Fuglebakken 43, Postboks 104, 5610 Assens
9. Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 København SV

2005-1211/7-010
3

**FREDNINGSNÆVNET
FOR
FYNS AMT**

Toftevej 31, 5610 Assens
Tlf. 64 71 10 20 - Telefax 64 71 55 20

REG. NR. 7837.00

Dato: 16. juni 2005
Journal nr.: Frs. 25/2005

Rambøll
Jernbanevej 65
5210 Odense NV

Den 21. januar 2005 meddelte fredningsnævnet tilladelse til etablering af 2 boringer til vandindvinding på matr. nr. 1-a Søbygård, Søby.

Såfremt borearbejdet og efterfølgende prøvepumpninger viser, at det er muligt at indvinde grundvand fra de 2 boringer, vil det være nødvendigt at etablere en råvandsledning fra boringerne ned til vandværket. Den ønskede placering af ledningstracéet fremgår af et vedlagt bilag 1.

Råvandsledningen lægges i en dybde af ca. 120 cm. Ledningen bliver således ikke synlig i terræn. Etablering af ledningen sker ved, at der med en rende-graver graves en ca. 50 cm bred rende i den ønskede dybde. Ledningen lægges ned i renden, og det opgravede materiale fyldes tilbage. Nedlægningen af ledningen forventes at vare 1-2 uger.

Det planlagte ledningstracé har været forelagt Langelands Museum, og gravearbejdet vil blive udført som beskrevet i vedlagt mail fra Langelands Museum.

Rambøll vil gerne indhente fredningsnævnetstilladelse til, at råvandsledningen kan etableres, såfremt det bliver nødvendigt.

Fredningsnævnet har indhentet en udtalelse fra Fyns Amt, der i brev af 17. maj 2005 bl.a. har udtalt:

"

Fredningsnævnet gav den 21. januar 2005 dispensation til etablering af 2 boringer til vandindvinding på matr. nr. 1-a Søbygård, Søby. Såfremt prøvepumpninger viser, at det er muligt at indvinde grundvand fra de to boringer, vil det efterfølgende være nødvendigt at etablere en råvandsledning fra boringerne og ned til vandværket. Råvandsledningen lægges i en dybde af ca. 120 cm og bliver således ikke synlig i terrænet.

Råvandsledningen ønskes etableret inden for fredningen af Søbygaard-Vitsø Nor området. Formålet med fredningen er at sikre de kulturhistoriske, naturhistoriske og landskabelige værdier i Søbygård-Vitsø Nor området, herunder den frie udsigt over noret, samt at udvide offentlighedens ret til færdsel og ophold i området. Det fremgår af fredningskendelsen, at der ikke må opføres tekniske anlæg i området, herunder fremføring af luftledninger. Kopi af fredningskendelsen vedlægges.

2001-1241/7-0010

Det er Fyns Amts vurdering, at nedgravning af en råvandsledning mellem de to godkendte vandboringer og vandværket som ansøgt ikke er omfattet af fredningens bestemmelser, idet ledningen vil blive gravet ned og dermed ikke vil blive synlig i landskabet.

Fyns Amt har på den baggrund ingen indvendinger imod, at der nedgraves en råvandsledning mellem de to godkendte vandboringer og vandværket som ansøgt.

..... "

Ærøskøbingkommune har i brev af 4. maj 2005 udtalt, at kommunen ikke har indvendinger mod det ansøgte.

Danmarks Naturfredningsforening har i brev af 12. maj 2005 udtalt, at foreningen ikke har indvendinger mod det ansøgte.

Fyns Statskovdistrikt har i brev af 26. april 2005 udtalt, at distriktet ikke har bemærkninger til det ansøgte.

Fredningsnævnet skal udtale:

Fredningsnævnet meddeler herved tilladelse til at foretage den fornødne opgravning til nedlægning af råvandsledning i overensstemmelse med beskrivelse fra Rambøll. Det er en betingelse, at det opgravede materiale fyldes tilbage igen, således at der alene bliver tale om en midlertidig terrænændring.

Det ansøgte ses herefter ikke at stride mod fredningens formål.

Fredningsnævnets afgørelse, der er enstemmig, er truffet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Nævnets afgørelse kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 3, indbringes for Naturklagenævnet af de i samme lovs § 86 nævnte klageberettigede. Klagen indgives skriftligt til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 2.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før ovennævnte frist er udløbet.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er meddelt.

S. Raunholt

FREDNINGSNÆVNET

FOR

FYNS AMT

Toftevej 31, 5610 Assens

Tlf. 64 71 10 20 - Telefax 64 71 55 20

REG. NR. 7831.00

Dato: 29. november 2005

Journal nr.: Frs. 52/2005

Søby Vandværk
v/Christian H. Albertsen
Buevej 17
5985 Søby

Ved brev, modtaget fra Fyns Amt den 31. august 2005, har amtet fremsendt en ansøgning fra Søby Vandværk v/Christian H. Albertsen om tilladelse til at overdække rentvandstanken i overensstemmelse med vedlagte tegninger og rids.

Amtet har i brevet oplyst, at vandværket har problemer med colibakterier i vandet og derfor ønsker at overdække rentvandstanken.

Vandværket ligger i et område, som er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 11. februar 1994. Ifølge § 6 må der ikke opføres ny bebyggelse i området. Formålet med fredningen er at sikre de kulturhistoriske, naturhistoriske og landskabelige værdier i Søbygård-Vitsø Nor området, herunder den fri udsigt over noret, samt at udvide offentlighedens ret til færdsel og ophold i området.

Fyns Amt har i fremsendelsesbrevet oplyst, at amtet finder, at den lave tilbygning ikke vil få væsentlig negativ betydning på de landskabelige værdier i området. Da formålet samtidig er at sikre en ansvarlig vandforsyning, kan amtet anbefale, at der meddeles den fornødne dispensation.

Fredningsnævnet har indhentet en udtalelse fra Ærøskøbing kommune, der i brev af 20. oktober 2005 har udtalt:

"

Jeg takker for Deres brev af 9. september 2005 og skal med det samme beklage mit sene svar, der skyldes omlægninger af arbejdsgangene i forvaltningen i forbindelse med kommunesammenlægningen.

Set i lyset af de problemer med forurening, som vandværket har haft, er Teknisk forvaltning positiv overfor forslaget fra Søby Vandværk om at bygge en overdækning til rentvandstanken. Vandværket skal dog indsende en varsling om byggeriet, inden dette påbegyndes, i henhold til gældende regler i byggeloven.

..... "

Fredningsnævnet har endelig indhentet en udtalelse fra Fyns Statskovdistrikt, der har udtalt, de ikke har bemærkninger til det ansøgte.

2001-1211/7-0010

Fredningsnævnets bemærkninger:

Fredningsnævnet finder at formålet med at sikre en forsvarlig vandforsyning, set i sammenhæng med at den lave bygning ikke vil få nogen væsentlig indflydelse på de landskabelige værdier i området, bevirker, at det ansøgte efter omstændighederne ikke findes at stride mod fredningens formål. Fredningsnævnet meddeler derfor tilladelse til det ansøgte.

Fredningsnævnets afgørelse, der er enstemmig, er truffet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Nævnets afgørelse kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 3, indbringes for Naturklagenævnet af de i samme lovs § 86 nævnte klageberettigede. Klagen indgives skriftligt til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 2.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før ovennævnte frist er udløbet.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er meddelt.

S. Raunholt

FREDNINGSNÆVNET
FOR
FYNS AMT

Toftevej 31, 5610 Assens
Tlf. 64 71 10 20 - Telefax 64 71 55 20

REG. NR.

7831.00

Dato: 20. december 2006
Journal nr.: Frs. 51/2006
Deres j. nr.: 8-16-28-1-21-2003

Fyns Amt
Miljø- og Arealafdelingen
Ørbækvej 100
5220 Odense SØ

Ved brev af 26. maj 2006 vedlagt diverse bilag har Fyns Amt ansøgt fredningsnævnet om hævnning af vandstanden i Vitsø Nor.

Vitsø Nor er fredet ved Naturklagenævnets afgørelse af 11. februar 1994. I afgørelsen fremgår det bl.a. af Naturklagenævnets bemærkninger: "... Fredningen skal i første række sikre opretholdelsen af områdets nuværende værdier og en egentlig vandstandshævning i noret vil kun kunne gennemføres på grundlag af en ny fredningsafgørelse. Det bemærkes i denne sammenhæng, at Naturklagenævnet anser de af Fyns Amt med støtte fra Miljøministeriet ved Skov- og Naturstyrelsen, Dansk Ornitologisk Forening og Danmarks Naturfredningsforening fremførte synspunkter om vandstandshævning for helt utilstrækkelige som grundlag for en beslutning af så vidtrækkende karakter."

Fyns Amt har i fremsendelsesbrevet oplyst:

"

Fyns Amt er i øjeblikket ved at undersøge mulighederne for at etablere et vådområde i Vitsø Nor. Etableringen sker primært ved at stoppe en eksisterende pumpe, hvorved der skabes en lavvandet sø på ca. 52 ha og enge på ca. 58 ha. For at sikre den nuværende vandstandssituation på strandengene mod vest etableres en ny pumpestation i eller i nærheden af Vitsø pumpemølle. Samtidig reetableres den oprindelige hovedafvandingskanal.

Området er omfattet af Naturklagenævnets kendelse af 11. februar 1994. Ifølge § 2 skal området bevares i nuværende tilstand, ifølge § 6 må der ikke opføres tekniske anlæg, og ifølge § 7 må der ikke foretages terrænændringer.

Fyns Amt påklagede i sin tid Fredningsnævnets afgørelse om fredning af Vitsø Nor, idet amtet (og Skov- og Naturstyrelsen, Dansk Ornitologisk Forening og Danmarks Naturfredningsforening) fandt, at det burde være muligt med en hævnning af vandstanden.

Naturklagenævnet stadfæstede imidlertid fredningsnævnets afgørelse og udtalte, at en egentlig vandstandshævning i noret kun kunne gennemføres på grundlag af en ny fredningsafgørelse.

SMS-121-00206

Fyns Amt finder imidlertid, at der er væsentlige forskelligheder på de tidligere planer og det nuværende projekt.

I 1992 omtalte man mulighederne for at fjerne det eksisterende dige, hvorved væsentlige dele af det 226 ha store område ville blive sat under vand. I det nuværende projekt vil det kun være sødannelse på ca. 52 ha.

På daværende tidspunkt modsatte praktisk talt samtlige lodsejere sig, at der kunne ske en vandstandshævning, hvorimod lodsejerne i dag er indstillet på at indgå en frivillig aftale med Fyns Amt.

Fyns Amt finder endvidere, at projektet er med til at understøtte fredningens formål (sikring af de kulturhistoriske, naturhistoriske og landskabelige værdier i området, samt udvide offentlighedens adgang), idet området føres tilbage til en tilstand omkring år 1900, og idet projektet indeholder etablering af en offentlig sti.

..... "

Fredningsnævnet har indhentet en udtalelse fra Miljøministeriet, der i brev af 26. juni 2006 har udtalt:

"

Fyns Statsskovdistrikt kan anbefale vandstandshævningen i Vitsø Nor, som beskrevet i projektmaterialet fra september 2006, idet der er lagt specielt vægt på:

- at området genskabes som et naturområde, der tilgodeser forskellige naturtyper,
- at området fremstår med frit vandspejl på en stor del af arealet, hvorved det visuelle indtryk tilnærmer sig det oprindelige nor og den efterfølgende strandsø,
- at der er en enestående mulighed for at genskabe området som en betydningsfuld del af det kulturhistoriske miljø omkring den restaurerede Søbygaard, hvor voldgrav mv. er under renovering, og
- at der sikres offentlig adgang via en sti langs vådområdet.

Fyns Statsskovdistrikt ejer et areal i Gydemaden, som ligger inden for projektområdet, og er indstillet på en forhandling om, hvordan arealet kan indpasses i forhold til projektet.

..... "

Fredningsnævnets bemærkninger:

Under henvisning til Naturklagenævnets bemærkninger i begrundelsen for afgørelsen af 11. februar 1994 om, at en egentlig vandstandshævning i noret kun vil kunne gennemføres på grundlag af en ny fredningsafgørelse, finder fredningsnævnet ikke, at det ansøgte kan tillades ved en dispensation, men må træffes ved en ny egentlig fredning.

Fredningsnævnet kan herefter ikke meddele dispensation til det ansøgte.

Fredningsnævnets afgørelse, der er enstemmig, er truffet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Nævnets afgørelse kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 3, indbringes for Naturklagenævnet af de i samme lovs § 86 nævnte klageberettigede. Klagen indgives skriftligt til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet, jf. naturbeskyttel-

seslovens § 87, stk. 2.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.

S. Raunholt